

# Mengšan

Glasilo Občine Mengeš, junij 2021, letnik XXVIII, številka 6



*“ Lipa,  
posajeni v čast 30-letnice  
osamosvojitve Slovenije “*

**Intervju: Lidija Ropotar  
in Lojze Kalinšek  
Šolo in otroke moraš  
imeti rad**

**Slovesnost v Mengšu ob  
30. obletnici vojne za  
Slovenijo**

**Med člani Badbinton  
kluba Mengeš imamo  
državnega prvaka**

**Primož Jeretina uspešno  
prekolesaril do najvišje  
gore sveta**

**Mednarodni seminar  
sodobnega igranja  
klarinetu**



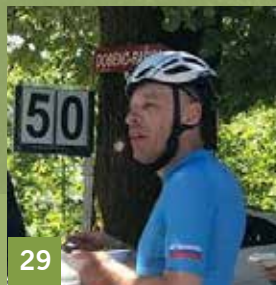
8



12



14



29



35

Isčete dobro avtosolo?

RAZLIKA SE MITALJE

**1999 RETOS**

GARANCIJA 100% na zadovoljstvo

**AKTUALNI TERMINI TEČAJEV**

**SOLA VOZNIJE**

- ▶ **IZPIT ZA TRAKTOR**  
14.06.2021 ob 16.00 uri
- ▶ **TEČAJ CPP kat "CE" (tovornjak + prik.)**  
16.06.2021 ob 16.00 uri
- ▶ **TEČAJ CPP kat "C" (tovornjak)**  
21.06.2021 ob 16.00 uri
- ▶ **TEČAJ PRVA POMOČ**  
29.06.2021 ob 17.00 uri
- ▶ **TEČAJ CPP kat "B" (avto)**  
30.06. in 12.07.2021 ob 16.00 uri
- ▶ **TEČAJ CPP kat "A" (motor)**  
08.07.2021 ob 16.00 uri
- ▶ **TEČAJ CPP kat "BE" (avto prikolica)**  
21.07.2021 ob 16.00 uri
- ▶ **TEČAJ ZA VODITELJA ČOLNA**  
zbiramo prijave
- ▶ **TEČAJ VARNE VOŽNJE (izbris točk)**  
11.06. In 25.06.2021
- ▶ **TEČAJ VARNE VOŽNJE (mladi vozniki)**  
19.06. In 26.06.2021
- ▶ **TEČAJ za viličar, TGM, Varstvo pri delu**  
zbiramo prijave

040-758-000  
Jasna

**SPEAK UP<sup>®</sup>** tel: 041 986 501  
e-mail: info@speakup.si

**JEZIKOVNO-ŠPORTNE POČITNICE**  
12.7. - 16.7.2021

| ANGLEŠČINA, NEMŠČINA, HRVAŠČINA |  
| VODNE IGRE | PLAVANJE | PLES | TENIS | NOGOMET |  
| LOV NA ZAKLAD | NORIJA Z VODNIMI BALONI |

**LEARN ENGLISH**

**Hallo**

<https://speakup.si/jezikovno-sportne-pocitnice-2021/>

**ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE NOB MENGEŠ**  
in

**OBČINA MENGEŠ**  
napovedujemo

**TRADICIONALNO SPOMINSKO PRIREDITEV**

Spomnili se bomo ustanovitve Osvobodilne fronte,  
dneva državnosti  
in se za trenutek predali pesmi upora.

**Prireditev bo v nedeljo, 27. 6. 2021, ob 18. uri**  
**v Kulturnem domu v Mengšu.**

V kulturnem programu bodo sodelovali  
Godba veteranov in Partizanski pevski zbor.

VABLJENI in DOBRODOŠLI!

Prireditev bo, če bodo pogoji NIJZ to dopuščali.

**OBČINA MENGEŠ**

URADNE URE:

ponedeljek: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 15.00  
sreda: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 17.00  
petek: 8.00 - 13.00

Rok Posavec s. p.  
GSM: 031 470 724  
montazaposavec@gmail.com

• svetovanje, izmera in montaža notranjih vrat  
• prodaja in montaža vseh vrst kljuk za vrata (enodelnih, deljenih, varnostnih)  
• Dodaten **6 % popust** na nakup + montažo notranjih vrat in podbojev

**Akcija - ob naročilu več kot 7 vrat,**  
**vam vsako 4. kljuko podarimo!**

**lipbled.**  
Pesem gozda v vašem domu!

## Kazalo

4	Občina
8	Intervju: Lidija Ropotar in Lojze Kalinšek
12	Mengeški utrip
23	Dobeno
24	Loka pri Mengšu
26	Zanimivo
28	Zdravje in dobro počutje
29	Šport
34	Kultura
37	Nekrolog
40	Pisma bralcev
42	Osmrtnice
43	Nagradna križanka

### SODELUJTE V MENGŠANU

Priporočila za nenaročene prispevke o dogajanju v občini Mengeš: članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in dopisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljavanja nenaročanih prispevkov. Nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Potrebno jih je oddati v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna k vsakemu članku) pošiljajte kot samostojne datoteke v .jpg formatu ter velikosti vsaj 1 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.500 znakov s presledki, v vsakem primeru pa je priporočljiv dogovor z urednikom. Zadnji rok oddaje za naslednjo številko je zadnji dan v mesecu. Prispevki oddani po tem roku ne bodo objavljeni v tekoči številki. Hvala za vaš trud!

**Prispevke in oglase oddajte najkasneje do 30. junija 2021**

#### MENGŠAN - JAVNO GLASILO OBČINE MENGŠ

Izdajatelj: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, [www.menges.si](http://www.menges.si);  
Odgovorna urednica: Urška Vahtar, 031 880 824, e-pošta: [mengsan@menges.si](mailto:mengsan@menges.si);  
Uredniški svet: Rok Burja, Peter Gubanc, Franc Hribar, Bogo Ropotar, Matic Slokan, Tomaž Štebe; Lektoriranje: Grega Rihtar s.p. (za Artline d.o.o.); Oblikovanje in prelom: Artline d.o.o., tel.: 01 7291190, [artline.design@siol.net](mailto:artline.design@siol.net), [www.artline.si](http://www.artline.si); Tisk: Schwarz, d.o.o.; Distribucija: Pošta Slovenije d.o.o.; Oglasi in zahvale: Občina Mengeš, tel.: 01 7247106, e-pošta [irena.kosec@menges.si](mailto:irena.kosec@menges.si); Naklada: 3.400 izvodov; Revija: izide enajstkrat na leto, je brezplačna in jo dobijo praviloma vsak drugi petek v mesecu vsa gospodinjstva v občini Mengeš; vpisana je v razvid medijev MK pod zaporedno številko 357.  
Spletne izdaja: Mengšana ISSN 2536-3999

Fotografija na naslovnici: Avtor foto: Urška Vahtar.

**Naslednja številka Mengšana izide v petek, 9. julija 2021**



## Mesec junij

Junij je mesec, ki ga običajno veliko ljudi nestrno pričakuje. Verjamem, da po letošnjem mokrem in nič kaj pomladnem maju še toliko bolj. Številni smo ga pričakovali z optimizmom tudi zato, ker so se končno začele rahljati spona epidemije, ki je v življenje posameznika in družbe posegla globlje, kot smo si predstavljali, kaj šele želeli. In ker življenje vedno najde pot, se zelo občuti, kako si želimo, da bi se stvari normalizirale in to s pospeškom. Že pred časom se je vrnil vrvež na otroška in športna igrišča, ustvarjalci v kulturnih ustanovah so končno dočakali kulture željne obiskovalce.

In ker je junij zadnji mesec pouka, še nekaj misli o šoli. Tudi vsi, ki smo tako ali drugače povezani s šolstvom, si želimo normalizacije stanja na vzgojno-izobraževalnem področju. Ukrepi, ki smo jih morali upoštevati (večino jih moramo še vedno), so močno zaznamovali delo v šoli, kar smo občutili vsi: otroci, učitelji in njihovi starši. Res je, da smo prilagodljivi in da zmoremo marsikaj, znamo pa tudi kritično razmišljati in to vsi prej navedeni. In če bi nas vprašali, si ponovitve podobnega šolskega leta ne želi prav nihče. Na številnih področjih je bilo to eno najzahtevnejših šolskih let v zadnjem obdobju. Po poletnih počitnicah, ki so tik pred nami, si najbolj želimo, da bi bilo lahko prihodnje šolsko leto drugačno, predvsem pa brez mask, »mehurčkov« in zapovedne medsebojne distance. Želimo si, da bi bili otroci lahko znova deležni programov, ki jih v iztekajočem se šolskem letu praktično nismo mogli oz. smeli izvajati, pa so z vidika vseživljenjskega učenja izjemno pomembni: krožki, ekskurzije, šole v naravi, obogatitvene dejavnosti in prireditve. Želimo si tudi običajnega otroškega vrveža po šolskih hodnikih, na šolskih igriščih in v novi športni dvorani. Za prihodnost otrok se je vredno potruditi vsem, ki imamo vpliv na to, kakšne odločitve bomo kot družba sprejemali.

Milan Burkeljca, ravnatelj OŠ Mengeš



## Stalnica našega življenja niso naše navade, temveč spremembe

Komaj smo čakali na toplejše dneve, vendar se nam je letošnja pomlad povsem izjalovila. Vreme je bilo tako zoprno in mrzlo, da smo kar malo pozabili na korona virus. Tako slabe vremena že dolgo ne pomnim. Verjamem, da ste ga bili, spoštovani bralci, tudi vi že pošteno naveličani. Še najbolj pa so bili nad vremenom jezni pridelovalci, ki jim pomladne temperature pogojujejo količino pridelka. Letošnja neurja in nizke temperature so jim močno zdesetkale pridelok. Škoda je ogromna. Žal se v zadnjih letih to pre pogosto dogaja.

Vse to kaže, da moramo še bolj intenzivno delati v smeri za razbremenitev okolja, in zmanjševati vpliv toplogrednih plinov. Le na ta način se bomo lahko izognili še večjim vremenskim katastrofam v prihodnje. Kaj pa lahko storimo? Predvsem moramo spremeniti naš način življenja in življenjske navade. Seveda je to lažje reči, kot dejansko narediti, saj ljudje težko spreminjamo svoje navade. Pregovor »navada je železna srnjca« ne obstaja kar tako. Pa je res? Sam menim da ne.

Spreminjanje svojih navad nam gre namreč veliko lažje od rok, če smo vanje prisiljeni. To se je lepo pokazalo v tem letu in pol, ko smo živeli v izrednih razmerah. V tem času smo, nekateri bolj, nekateri manj, spremenili marsikatero svojo navado. Če ne drugega, smo bili več doma, ter se tako manj vozili z avtomobili, javnim prometom ter manj potovali z letali. Morda smo pa že s tem okolju prihranili kakšno dodatno leto ali dve. Kako močan vpliv imajo navade ljudi na podnebje se je najbolj očitno pokazalo lani na Kitajskem, ko so ljudje tam prvič po dolgih letih uzrli nebo. Moderna industrija nam seveda prinaša obilo prednosti in ugodja, a zaradi tega trpi okolje, trpi narava. Ta nas vedno kaznuje in v prihodnje ne bo nič drugače, če se ne bomo ustrezno odzvali.

Bliža se konec zelo posebnega šolskega leta. Leta, kjer so bili tako otroci, učitelji kot starši prisiljeni spremeniti marsikatero navado. Nekateri so v tem videli problem, drugi pa priložnost, da so se naučili nekaj novega. Življenje je vedno polno preizkušenj in tudi učenje na daljavo, brez socialnega stika z učitelji, sošolci, prijatelji in vrstniki je bila ena izmed teh. Verjamem, da je bilo težko, a ste iz te preizkušnje vsi skupaj prišli močnejši. Naj se sliši še tako klišejsko, je dejstvo, da za vsakim dežjem posije sonce. Verjamem, da bo velika večina učencev nadoknadila vse zamujeno, saj menim, da se mladi znajo hitro prilagoditi in imajo dovolj energije za spremembe.

Spoštovane občanke in občani. Letošnji Občinski praznik je šel zaradi znanih ukrepov kar nekako mimo, pa vendar se bomo tudi mi potrudili vse to nadoknaditi. Tako pri Občinskem prazniku, kot podelitvi občinskih priznanj. Vse to nameravamo združiti in obeležiti ob Dnevu državnosti, saj se zelo dobro zavedamo, kako pomemben je prispevek občank in občanov naše občine za življenje v njej.

Vsem želim zdravo, prijetno, sončno in veselo poletje.

Bogo Ropotar, podžupan

## Novogradnja sekundarnega vodovoda na Dobenu

V mesecu maju je JKP Prodnik v dogovoru z Občino Mengšan začel novogradnjo oz. gradnjo podaljška vodovoda na Zgornjem Dobenu, med hišnimi številkami Dobeno 8c do Dobeno 22. V tem delu se bo gradil sekundarni vodovod v dolžini 150 metrov. Na novozgrajeni vodovod bodo priključeni novi objekti ob trasi vodovoda, izgradnji bo sledila tudi obnova obstoječih hišnih priključkov. Sistematično investicijsko vzdrževanje vodovodnega in kanalizacijskega omrežja je ključnega pomena za varno oskrbo s pitno vodo in ustrezno urejeno odvajanje komunalne odpadne vode.



*Na novozgrajeni vodovod bodo priključeni novi objekti ob trasi vodovoda, prav tako bo izgradnji sledila obnova obstoječih hišnih priključkov.*

Na območju del (na odseku ceste JP753029) bo potekala zapora ceste, ki bo ustrezno označena, dostop do objektov bo omogočen v skladu z navodili izvajalca. Prosimo za strpnost in dosledno upoštevanje prometne signalizacije v času zapore oziroma v času izvajanja del. Dela bodo predvidoma zaključena do 20. julija 2021.

Besedilo in foto: Tina Drolc za Občinsko upravo

## Na Dobenu se zaključuje projekt rekonstrukcije obstoječega in gradnja novega vodohrana

Občina Mengeš je v letu 2020 pristopila k posodobitvi starega vodohrana na Dobenu, s čimer bo zagotovila izboljšanje oskrbe s pitno vodo in izboljšanje požarne varnosti na Dobenu. Tako je v letu 2020 pridobila gradbeno dovoljenje, sledila je izvedba zemeljskih in gradbeno-obrtniških del. V letu 2021 so se, takoj ko so vremenske razmere to dopuščale, začela strojno-inštalacijska dela in ureditev elektroinštalacij. Sledila bo še obnova celice v starem delu vodohrana in zunanja ureditev. Prenovljen in razširjen vodohran Dobeno bo zagotovil 100 m<sup>3</sup> rezervoarskih kapacitet, kar bo omogočilo bolj zanesljivo oskrbo s pitno vodo tudi v času največje porabe vode in ustrezno požarno rezervo. Vzpostavljen bo tudi sistem telemetrije oziroma sistem daljinskega upravljanja in krmiljenja.



*Na koncu sledi tudi celostna zunanja ureditev, saj se objekt nahaja ob zelo obiskani planinski poti na Rašico in njegova ureditev pomembno vpliva na urejenost javnih površin v občini.*

V letu 2019 je Občina Mengeš začela izdelavo projektne dokumentacije »Rekonstrukcija obstoječega VH Dobeno in gradnja novega VH 50 m<sup>3</sup>«. Občina se je za obnovo obstoječega in izgradnjo dodatnega vodohrana, skupno torej za povečanje s 50 m<sup>3</sup> na 100 m<sup>3</sup>, odločila z namenom izboljšanja oskrbe s pitno vodo in izboljšanja požarne varnosti, saj se potrebe zaradi povečane poselitve območja vsakoletno bistveno povečujejo.

V letu 2020 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje in izvedena prva faza rekonstrukcije, zemeljska in gradbeno-obrtniška dela. V letu 2021 se je v mesecu aprilu začela druga faza, z izvedbo strojnih in elektroinštalacij ter obnovo obstoječe celice. Izvedena bo tudi telemetrija, objekt bo vključen v center vodenja, vzpostavljen bo sodoben sistem daljinskega upravljanja in krmiljenja. Na koncu sledi tudi celostna zunanja ureditev, saj se objekt nahaja ob zelo obiskani planinski poti na Rašico in njegova ureditev pomembno vpliva na urejenost javnih površin v občini. Predvidoma bo projekt rekonstrukcije obstoječega in gradnja novega vodohrana na Dobenu zaključen v poletnih mesecih.

Besedilo in foto: Tina Drolc za Občinsko upravo

## OS Občine Mengeš bo na junijski seji obravnaval predlog Odloka o javnem redu in miru v občini Mengeš

V četrtek, 17. junija, bodo svetnice in svetniki Občinskega sveta Občine Mengeš obravnavali predlog Odloka o javnem redu in miru v občini Mengeš, v drugi obravnavi. Veljavni odlok, ki ureja to področje v občini Mengeš, je zastarel, zato je občinska uprava pripravila predlog novega odloka, ki so ga svetnice in svetniki prvič obravnavali na aprilski seji občinskega sveta. Predlog odloka obravnava tri glavna področja. V sklopu varovanja javnega reda in miru se ureja javni red in mir ob nedeljah in praznikih ter na javnih shodih ali javnih prireditvah, v sklopu varovanja premoženja in ljudi se urejajo obveznosti lastnikov ali upravnikov stanovanjskih, poslovnih ali drugih prostorov ali zemljišč, v sklopu varovanja okolja, zdravja, čistoče in zunanje podobe kraja pa so določene dejavnosti prepovedane, kot npr. zalivanje vrtov, pranje avtomobilov ali druga podobna poraba vode iz vodovodnega omrežja v času, ko je poraba vode v ta namen omejena, škropljenje sadnega drevja in trte v strnjem naselju tako, da se s tem ogroža zdravje ljudi ipd. V predlogu odloka se urejajo tudi obveznosti lastnikov, skrbnikov in vodnikov živali, za vodenje živali na povodcu v naseljenih delih občine in na urejenih rekreacijskih površinah in za pobiranje iztrebkov.



*V predlogu odloka se urejajo tudi obveznosti lastnikov, skrbnikov in vodnikov živali, za vodenje živali na povodcu v naseljenih delih občine in na urejenih rekreacijskih površinah in za pobiranje iztrebkov.*

Odlok bo veljal na območju občine Mengeš, tako za občanke in občane kot tudi za vse, ki se začasno nahajajo na območju občine Mengeš. V skladu z odlokom bodo vsi dolžni ravnati tako, da se ne bo motilo, vznemirjalo ali oviralo drugih oseb pri delu, razvedrilo ali počitku, da se ne bo ogrožalo njihovega zdravja ali premoženja, da se bo spoštovalo javni red, skrbelo za urejenost kraja ter da se ne bo opuščalo dejanj, ki so po odloku obvezna, in ne opravljalo dejanj, ki so po odloku prepovedana. Po predlogu odloka so storilci prekrškov lahko tudi pravne osebe ali samostojni podjetniki ali posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ter odgovorne osebe teh subjektov. Predlagane so različne višine glob, in sicer 80 do 240 EUR za posameznika, 250 do 480 EUR za pravne osebe ali samostojne podjetnike ali posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost in v višini 150 EUR do 270 EUR za odgovorne osebe teh subjektov.

Nadzor nad izvajanjem odloka bosta opravljala medobčinski inšpektorat in redarstvo.

Pri pripravi predloga odloka so z občinske uprave opozorili, da s tem odlokom določajo prekrške, ki niso določeni in sankcionirani na ravni države ali po drugih predpisih občine ter globe zanje.

Besedilo in foto: Tina Drolc za Občinsko upravo

# Občinski praznik Občine Mengeš na rojstni dan pisatelja Janeza Trdine

V letu 2021 se je občinski praznik Občine Mengeš začel tradicionalno, Franc Jerič, župan Občine Mengeš, in Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš, sta v soboto, 29. maja, na rojstno hišo in ob spomenik v parku nasproti nje postavila venec. Nadaljnje praznovanje s slavnostno akademijo pa je zaradi nejasnih omejitev, ki jih prinaša epidemija, predstavljeno in bo organizirano v sklopu dneva državnosti, v četrtek, 24. junija 2021. Franc Jerič, župan Občine Mengeš, je ob tem povedal: »Slavnostno akademijo s podelitvijo občinskih nagrad bomo tudi v letu 2021 predstavili na predvečer dneva državnosti.«



*V skladu s tradicijo ob praznovanju občinskega praznika sta Franc Jerič, župan Občine Mengeš, in Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš, v soboto, 29. maja 2021, na rojstno hišo Janeza Trdine in ob spomenik v parku nasproti nje postavila venec.*

Občinski praznik občine Mengeš na slavnostni akademiji zaznamuje tudi županov govor, v katerem pojasni, kaj je bilo narejenega v preteklem letu in kaj se načrtuje v prihodnjem letu. Ob polaganju venca na Trdinovo rojstno hišo in ob spomenik v parku je Franc Jerič, župan Občine Mengeš, o preteklem in prihodnjem letu povedal: »Preteklo leto je tudi v občini Mengeš zaznamovala epidemija, ki je znova pokazala, da smo in znamo delovati skupaj, si pomagati. Tako so prostovoljci pomagali v Domu počitka Mengeš in v Zavodu usmi-

ljenk, Domu svete Katarine, pomagali pa smo tudi socialno šibkim s pomočjo Karitasa in Rdečega križa. Vse investicije so bile, kljub epidemiji izvedene, tudi najpomembnejša investicija leta 2020, Športna dvorana Mengeš. V letu 2021 je ena od večjih investicij obnova Slovenske ceste od Gasilsko godbenega doma do križišča Pavovec. V fazi izdelave je projektna dokumentacija prenove stare telovadnice v jedilnico in kuhinjo ter dodatne učilnice, ki jih šola potrebuje za normalno delovanje. Zahvala vsem, ki so bili v tako turbulentnem letu vključeni v življenje v občini, posebna zahvala vsem letošnjim nagrajencem.«

**V letu 2021 bodo podeljena štiri občinska priznanja, vse bodo prejeli gasilci, in sicer zlato priznanje Občine Mengeš Peter Jemec, bronasta priznanja občine pa Milena Aleš, Andrej Bizjak in Boštjan Čebulj.**

Zlato priznanje Občine Mengeš bo v letu 2021 prejel Peter Jemec, ki že od leta 1980 deluje v PGD Topole, dejaven pa je tudi v Gasilski zvezi Mengeš in gasilski regiji Ljubljana III. Opravljal je številne funkcije znotraj društva in bil vrsto let član ekipe prve pomoči pri štabu Civilne zaščite Občine Mengeš. Danes je Peter Jemec član Upravnega odbora Gasilske zveze Mengeš, kjer opravlja funkcijo predsednika Komisije za veterane in je član Komisije za veterane regije Ljubljana III.

Bronasto priznanje Občine Mengeš bo v letu 2021 prejela Milena Aleš, ki je že od leta 1975 članica PGD Topole, kjer kot članica Upravnega odbora opravlja funkcijo blagajnika. Poleg dela v gasilskem društvu je vključena tudi v mengersko balinarsko društvo in Društvo upokojencev Mengeš. V času prvega vala epidemije je s skupino upokojenk izdelovala zaščitne maske, ki so jih prejela vsa gospodinjstva v občini.

Bronasto priznanje Občine Mengeš bo v letu 2021 prejel Andrej Bizjak, član PGD Loka pri Mengšu, ki se je društvu priključil leta 1999. Od takrat je opravljal številne funkcije in prejel odlikovanja ter nagrade, svoje znanje pa prenaša tudi na mlajše generacije. Kot usposobljeni reševalec je tudi stalni član reševalne enote Jamarske zveze Slovenije. Udeležil se je tudi akcije reševanja ob potresu v sosednji Italiji.

Bronasto priznanje bo v letu 2021 prejel Boštjan Čebulj, ki se je društvu PGD Loka pri Mengšu pridružil kot pionir leta 1995. V društvu vse od leta 2013 pa do danes opravlja tudi funkcijo tajnika. Z znanjem s področja informatike v gasilstvu že vrsto let skrbi za spletno stran PGD Loka pri Mengšu. Je tudi član Kulturnega društva Antona Lobode iz Loke in Športnega društva Loka pri Mengšu.

Besedilo: Tina Drolc za Občinsko upravo  
Foto: Urška Vahtar



# Na svetovni dan varovanja okolja znova opozarjamo, da je pomembno ustvariti čim manj odpadkov

Odpadki so in vedno bodo del našega življenja, zato moramo, če želimo ohraniti naš planet, z njimi ravnati odgovorno. V JKP Prodnik so v mesecu maju opozorili, da opažajo ekstremno povečano količino odpadkov, tudi nepravilno odloženih odpadkov na mestih, kjer jih ne bi smelo biti. Na spletni strani so zapisali: »Čeprav je večina naših uporabnikov nadpovprečno ozaveščenih in odpadke vestno ločuje, pa manjšina posameznikov z malomarnim ravnanjem s svojimi odpadki onesnažuje našo skupno okolico in naravo. Kljub vsakodnevnu prizadevanju večine prebivalcev, da bi živeli v čistem okolju, smo vse pogosteje priča odpadkom ob zabojnikih na ekoloških otokih, pokopališčih ali celo v gozdu.«



Odpadki morajo biti za odvoz pripravljeni v zaprtih zabojnikih, ker se drugače lahko zaradi vetra, ptičev in drugih živali ali ob praznjenju zabojnikov raztrosijo. Poleg tega je tehnologija smetarskih vozil prilagojena praznjenju zaprtih zabojnikov, zato odprti pokrovi predstavljajo nevarnost za poškodbe delavcev in okvare vozil.



Vaše odpadke lahko pripeljete v Center za ravnanje z odpadki Dob. Prevzem ločeno zbranih odpadkov (embalaže, papirja, stekla, kosovnih in nevarnih odpadkov, tekstila, odpadne električne in elektronske opreme ...) je za gospodinjstve uporabnike brezplačen. Prav tako lahko uporabniki rjavih zabojnikov v Centru za ravnanje z odpadki brezplačno predate zeleni odrez.

Prav zato vas želimo v mesecu, ko praznujemo svetovni dan varovanja okolja znova spomniti, da je najpomembneje ustvariti čim manj odpadkov, kupovati izdelke v trajnostni embalaži ter pravilno ločevati odpadke. JKP Prodnik opozarja, da so za pravilno odložene odpadke na voljo ekološki otoki, v občini Mengeš jih imamo 24, ter Center za ravnanje z odpadki Dob, ki je za gospodinjstva odprt vsak delovni dan v popoldanskem času in ob sobotah ves dan. Na spletni strani so tudi opozorili, da so vsi odpadki, ki jih zberejo ločeno, predani družbam, pooblaščenim za ravnanje s posamezno vrsto odpadkov.

## Čisto vsak izmed nas mora poskrbeti za vse svoje odpadke

Težava običajno nastane, ko je teh odpadkov več, kot jih lahko odložimo v svoje zabojnike. Kaj torej narediti?

**1. Razmislite, kako lahko zmanjšate količino odpadkov** (z racionalnim nakupovanjem in ravnanjem s hrano, uporabo izdelkov s čim manj embalaže, čim manjšo uporabo izdelkov za enkratno uporabo ...).

**2. Dosledno ločujte odpadke.** Ločevanje je obveza vsakega gospodinjstva, poleg tega se z ločevanjem količina odpadkov porazdeli v pravilne zabojnike.

**3. Odpadke poskusite spraviti v čim manjšo možno obliko** (embalažo stisnite, škatle pa zložite, preden jih odvržete v zabojnike).

**4. Presežek odpadkov, ki jih lahko nekaj časa skladiščite,** ustrezno shranite v vreče in jih odložite v zabojnik, ko bo izprazen.

**5. Če se težava z večjo količino odpadkov pojavlja dalj časa, naročite večje zabojnike za odpadke.** Storitve zamenjave zabojnika se ne zaračuna, mesečni strošek storitve pa se prilagodi glede na velikost črnega in rjavega zabojnika.

**6. Vaše odpadke lahko pripeljete v Center za ravnanje z odpadki Dob.** Prevzem ločeno zbranih odpadkov (embalaže, papirja, stekla, kosovnih in nevarnih odpadkov, tekstila, odpadne električne in elektronske opreme ...) je za gospodinjstve uporabnike brezplačen. Prav tako lahko uporabniki rjavih zabojnikov v centru za ravnanje z odpadki brezplačno predate zeleni odrez.

Besedilo: Tina Drolc za Občinsko upravo  
Vir: JKP Prodnik



## Šolo in otroke moraš imeti rad

Z zaključkom letošnjega šolskega leta se iz OŠ Mengeš poslavlja več učiteljev, ki odhajajo v zaslužni pokoj. Vabilu na tokratni dvojni intervju sta se odzvala učiteljica razrednega pouka Lidija Ropotar in učitelj likovne vzgoje Lojze Kalinšek. Oba sta v Mengšu delovala tudi zunaj šole in pustila pečat na področju ljubiteljske kulture in umetnosti.

### Koliko let ste poučevali na OŠ Mengeš?

Lidija Ropotar: V OŠ Mengeš sem poučevala 25 let, a so ta leta minila zelo hitro.

Lojze Kalinšek: V OŠ Mengeš sem začel poučevati takoj po zaključku izobraževanja na pedagoški akademiji. Vse življenje sem poučeval le na naši šoli, torej 43 let. Se strinjam z Lidijo, da je, če se ozrem nazaj, to minilo kar prehitro.

### Kdo vas je navdušil za učiteljski poklic? Je bila to vaša prva izbira? Kdaj ste vedeli, da je poklic učitelja tisto, kar si želite početi v življenju?

Lidija Ropotar: Že v 2. razredu sem se odločila, da bom učiteljica, saj mi je bila takratna učiteljica tako zelo všeč. Bila je velika avtoriteta, zelo sistematična. Predvsem pa mi je bil ta poklic všeč, ker sem takrat mislila, da bom samo pisala po tabli. Kot otrok sem si namreč tega neskončno želela. Kasneje sem ugotovila, da delo učiteljice ne vključuje le tega, ampak še vse kaj drugega, sploh pa zdaj. Še enkrat bi se odločila za to. Nikoli nisem razmišljala, da bi bila kaj drugega. Pogrešala bom razred.

Lojze Kalinšek: Težko rečem, da me je kdo navdušil, saj učiteljski poklic ni bila moja prvotna ideja. Kot Brničan sem hotel biti pilot, saj so takrat naredili letališče. Jaz sem bil ves čas tam in opazoval, kaj se dogaja. To so bile zame sanje. Z nekaj sošolci smo se v 8. razredu (takrat je bila osemletka) prijavi na pilotsko šolo, za vojaškega pilota. Žal sem bil zavržen zaradi vida, saj na eno oko slabše vidim. Druga ljubezen pa je bila risanje, slikanje, ustvarjanje nasploh. Prvo javno objavo sem imel že pri petih letih. Oče je poslal mojo risbo v rubriko za mlade risarje v reviji *Pavliha* in dobil sem celo honorar.

### So se vaša pričakovanja na poklicni poti izpolnila ali je bilo precej drugače, kot ste pričakovali?

Lojze Kalinšek: Trenutno to lahko absolutno potrdim, seveda pa so bili vmes tudi vzponi in padci. So nihanja, saj si človek navadno želi poskusiti še kaj drugega, a se potem ne odloči, saj v svojem delu še vedno najde ogromno izzivov. Mladina je neizmerna inspiracija. Že zdaj vem, da jih bom pogrešal, predvsem tiste, ki so talentirani oz. se odzovejo na moje pobude, čeprav so v razredih v manjšini, a so zato vredni, da še bolj vlagamo vanje.

### Kaj vas je v šoli najbolj osrečevalo?

Lidija Ropotar: Vedno sem se zelo razveselila učenčevega napredka. Ko je učenec, na primer v 1. razredu začel črke povezovati v besede, saj je branje ena težjih veščin v času šolanja. Že od nekdaj pa so mi dišali



novi zvezki, res. Vsako leto se veselim prvega šolskega dne, ko jih odvijemo in odpremo. To me še vedno fascinira.

**Nekateri pravijo, da za slikanje niso talentirani. Lahko učenec le s sledenjem vašim navodilom uspe narediti dober likovni izdelek?**

Lojze Kalinšek: Važno je veselje. Če začutiš, da si vzbudil veselje pri nekom, tudi če ima talent ali če ga nima, si dosegel veliko več, kot da talentiranega naučiš še nekaj več, kar v bistvu že zna/ima. Nekateri znajo biti tudi arogantni, saj mislijo, da imajo dovolj znanja in pogosto ne želijo preveč »nasvetov«. Če ni veselja, zagnanosti, potem tudi ogromno vloženega truda v motivacijo ne obrodi sadov. V lanskem letu sem imel odličnega učenca, ki se sprva ni izpostavljala, a je že v 6. razredu našel svoj osebni izraz in ga razvijal skozi odlične ideje, tako kot to počnejo umetniki v času študija. Umaknil se je v samoto in premišljeval, iskalo pot, predvsem pa je bil zelo vztrajen, vedno pripravljen na izzive in prav zaradi izvirnosti pobral veliko nagrad na najrazličnejših prostovoljnih razpisih.

Moj učenec, ki ga prav tako ne bom nikoli pozabil, je bil že pred desetletji Rok Markovič, ki je že v šestem razredu risal človeško figuro po modelu, kot jo marsikateri študent likovne akademije na zna, predvsem pa je bil izrazit stripar. Nagovarjal sem ga, naj se vpiše na likovno akademijo, a je postal pilot. Z njim sva še vedno povezana, vsaj na socialnih omrežjih.

**So vas vsa ta leta poučevanja vodila kakšna posebna načela?**

Lidija Ropotar: Pri delu sem vedno opazovala svoje sodelavce in se od njih učila, a sem ugotovila, da moraš najti svoj jaz. Predvsem sem opazovala, kako doseči disciplino. Vedno mi je bil izziv, koliko biti stroga in popustljiva. Še vedno poskušam najti to ravnovesje, kje je prava mera, da otroka ne odvrneš in ga hkrati pridobiš. To je zame umetnost v šoli. Predvsem se to kaže pri umetnostnih predmetih, npr. glasbi. Pri matematiki mislim, da je to lažje. Tam si bolj sistematičen, dosleden. Moraš biti empatičen, a ne na račun discipline in sebi v škodo.

Lojze Kalinšek: Pomembno je, da si zanimiv kot učitelj. Moraš biti strokovno podkovan in pred učence priti s pozitivno avtoriteto. Sploh za likovno umetnost jih moraš včasih pritegniti s kakšno t. i. šok terapijo, da se pri kreativnosti presenetijo in ugotovijo, da zmorejo veliko več, kot sami mislijo in verjamejo. Vzgojni predmeti niso enostavni. Na prvi pogled se nam ne zdijo pomembni.



*Že zdaj vem, da jih bom pogrešal, predvsem tiste, ki so talentirani oz. se odzovejo na moje pobude,« pravi Lojze Kalinšek. Na fotografiji z Likovno-fotografskega tabora 2019 v Piranu skrajno desno*

A so lepi in prav tako potrebni za življenje. Pri nekaterih predmetih se naučiš formule, pri drugih podatke na pamet, pri likovni nalogi pa je končni izdelek sestavljen iz več komponent: najprej si moraš na zastavljeno nalogo zamisliti izvirno rešitev, potem moraš biti sposoben to realizirati z ročno spretnostjo in pripomočki, ustreznimi tehnikami, da prideš do rezultata. Tu so hkrati združena področja različnih aktivnosti; teoretična, miselna, ročne spretnosti in estetike, zato se mi zdi to eden pomembnejših predmetov za uspeh in kvaliteto kasnejšega življenja.

Učenci se pogosto upirajo, izgovarjajo, da ne znajo. A ko se enemu posveti, mu hitro sledijo še drugi. Večina jih nalogo spelje, nekateri pa tudi zaradi trme ne. Nobenega pa še nisem srečal, ki tega res ne bi zmoget. Učencem na začetku 6. razreda, ko jih prevzamem, preberem odlomek iz avtobiografije *Kronika sedmih pozab*. Tam avtor Jože Ciuha slikovito opisuje spomine na likovni pouk v 3.razredu osnovne šole, ko jim je učiteljica na tablo z ravnili in šestili šablonsko narisala pastirje na paši, oni pa so morali ponavljati za njo. Neizmerno je bil





užaljen, ko mu je, čeprav je nalogo narisal mnogo bolje in predvsem izvirneje, da je dal risbi »dušo«, ta rekla, da bo v šoli risal tako, kot bo rekla ona. Še sedaj so otroci že od vrtca naprej pogosto podvrženi šablonskemu ustvarjanju, kar je največja zavora kreativnosti. Raziskovati morajo sami in predvsem pri tem ne imeti strahu.

Lidija Ropotar: Prvi razred je zelo pomemben. Če ima otrok rad šolo, če rad pride v šolo, se bo vse naučil, tudi če ne takoj, samo da ima rad šolo. Če mu jo ti zagrušiš, je težko. Vedno mi je bilo zelo zelo pomembno, da ima otrok pozitiven odnos do šole.

**Je bil tudi kakšen del učiteljskega poklica, ki vam ni bil všeč?**

Lidija Ropotar: Pisanje zapisnikov (G. Kalinšek pritrđi), pa vsa papirologija, birokracija, ki pogosto onemogoča zdravorazumsko ukrepanje. Tega nihče ne mara. Težko je bilo imeti pogovorno uro s staršem, ki misli, da so za vedenje njegovega otroka

krivi in odgovorni drugi. Sploh če tak starš ni dojel, da je veliko na njem, da bi bil otrok lahko drugačen.

Lojze Kalinšek: Zdaj je mnogo težje. Tudi kot razredniku mi je bila komunikacija s starši izziv. Včasih sem se moral celo pred

staršem postaviti za otroka. Najtežje je nekatere starše prepričati, da smo vsi na isti strani, neradi slišijo kritike na račun svojega otroka, odkrit pogovor pa skoraj vedno najde pravo pot za rešitev v korist otroka.

**Kaj pa spomini na vašo šolo, npr. osnovno?**

Lojze Kalinšek: Spomnim se prvega šolskega dne. Z drugimi Brničani sem šel zjutraj peš v šolo v Cerklje. Starši so mi rekli, naj počakam pred šolo, kjer nas bodo učitelji poklicali v razrede. In res pride skozi šolska vrata ena majhna, neugledna baba in z vresščecim glasom klicat učence s seznama. Ko je poklicala mene, sem se obrnil in zbežal domov, 3 km daleč. Rekel sem si, da ta pa mene že ne bo učila. Mama me je pospremila nazaj v šolo popoldne, saj je bil pouk takrat dvoizmenski. Druga učiteljica se je strinjala, da me vzame v svoj razred. Bila je mlada, luštna in prijazna, tako da sem v njenem razredu res užival. Tako sem bil v prvem razredu edini Brničan, ki je v šolo hodil popoldne.

Lidija Ropotar: V osnovno šolo sem hodila v Dol pri Ljubljani, OŠ Janka Modra. To je bila moja najljubša šola, ki mi je dala vse. V 1. razred sem šla dvakrat. Prvič sem bila socialno popolnoma nezrela. Stara sem bila šest let in pol. Še danes se spominjam, kako sem stala v kotu, drugi otroci pa so bili skupaj. Učiteljica Julijana Janež je bila starejša in zelo dobra gospa. Rekla mi je: »Ti pojdi pa domov, pa še eno leto doma počakaj.« S tem mi je naredila veliko uslugo, ker je videla na daleč, da še nisem za v šolo. Potem sem čakala celo leto, na koncu hiše doma sem stala in čakala, kdaj bom šla v šolo. V tem času sem dozorela. Zato staršem, ki me sprašujejo, ali naj dajo otroka že v šolo ali raje še ne, povem svojo zgodbo in svetujem, naj počakajo. Tudi moja sinova, ki sta rojena februarja oz. marca, sta šla kasneje v šolo. Veliko jih pravi, da s tem, ko ga pošlješ kasneje v



Iran, Isfahan, likovna kolonija 2019.



Lojze Kalinšek ni le osnovnošolski učitelj, ampak je zelo povezan tudi z Likovnim društvom Mengeš. Zanjih 12 let je njihov mentor. (fotografija z razstave Avtoportret 2018)

šolo, otroku podariš leto dote, dodatno leto otroštva. Ko gre otrok v šolo, je konec brezskrbnega življenja. Začnejo se skrbi. Šola je seveda lepa stvar, a moraš biti zrel. Nekateri starši so zelo ambiciozni in si želijo, da bi šel otrok čim prej v šolo, se vsega naučil, pozabljajo pa na otroštvo, otroško igro.

**Oba sta delovala tudi širše, zunaj šole in sodelovala z mengeškimi društvi.**

**Ga. Ropotar, kako se je začela vaša pot s folkloro oz. predvsem z otroško folklorno skupino?**

Zaradi želje po plesu sem se pred petnajstimi leti vpisala v odraslo Folklorno skupino Svoboda Mengeš. Potem pa sta me takratna vodja sekcije Edo Reven in Zoran Jagodič spodbudila, da bi pričela s poučevanjem otroške folklorne, ker sta videla potencial, ker sem delala v šoli. Sprva me je bilo strah, ker nisem imela ustreznega znanja, a sem sprejela izziv in je šlo. Že prvo leto se je otroška sekcija obudila. Naredili smo nove kostume. Pri tem je sodelovala Sabina Loboda. Otroško folklorno skupino sem vodila krajši čas, mislim, da 2 leti, nato pa me je nasledil Boštjan Svete, ki je imel bogato znanje in izkušnje z vodenjem. Zelo sem vesela, da je on to prevzel in se dejavnost zelo uspešno nadaljuje.

**G. Kalinšek, pa vaše sodelovanje z Likovnim društvom Mengeš in drugimi društvi?**

Z Likovnim društvom Mengeš sodelujem že mnogo let, zadnjih 12 sem njihov mentor. S ponosom lahko rečem, da so trenutno eno najboljših ljubiteljskih likovnih društev v Sloveniji. Društvo tudi veliko sodeluje s

šolo. Vsako šolsko leto pridejo na šolo za dva dni kot mentorji na likovno delavnico z nadarjenimi učenci, lahko sodelujejo na že tradicionalnem priljubljenem likovno-fotografskem taboru v Fiesi, ga. Binca Lomšek je bila do korone prisotna kot somentorica likovnega in fotografskega krožka v šoli, v obojestransko korist. Pomembno je tudi, da naši bivši učenci lahko svojo likovno dejavnost nadaljujejo v okviru društva.

Sodeloval sem tudi s turističnim društvom, posnel sem panoramsko fotografijo gora za table na Gobavici. Natisnili smo fotografijo v velikosti 8 x 1,40 m, na njej določil hribe. Bil je zanimiv podvig, gasilci so me z gasilsko lestvijo na vrhu Gobavice dvignili še za 35 metrov, da sem lahko naredil stavke fotografij, primernih za tako veliko povečavo. Tabli v pomanjšani obliki sedaj stojita ob razgledni poti na Mengeško kočo.

**Eden najlepših ali najbolj hudomušnih spominov na šolo?**

Lojze Kalinšek: Teh spominov je veliko. Vem, kaj pomeni ustvarjati. Ko iščeš, da sam sebe presenetiš. Kot je rekel Picasso: »Če bi za vsako sliko predhodno vedel, kako bo izpadla, ko bo končana, potem sploh nikoli ne bi začel.« Vedno lahko nekaj predvidevaš, potem pa izpade drugače. Če je tisto dobro, si nekaj novega odkril, si napredoval. Isto je pri pedagoškem delu, ko te kakšna stvar preseneti. Učence v učnem procesu »modeliraš« kot glino, a da se oni tega ne zavedajo. Pride za njimi. Učitelji se premalo zavedamo, kako smo v tem procesu pomembni, včasih ključni, v pozitivnem in negativnem. Z veliko bivšimi učenci sem

še v stikih in mi veliko pomeni, če mi dajo občutek, da sem jim kot učitelj pomagal in bil včasih kriv za kakšen njihov uspeh.

Lidija Ropotar: Vesela sem, da sem znala otroke navdušiti za šolo kot je mene moja učiteljica v 1. razredu. En učenec me je več kot 15 let za božič poklical po telefonu. Meni je bila to hrana za dušo, da sem navdušila otroka za šolo, ker sem imela tudi sama tako dobro izkušnjo.

**Kaj nameravata početi v novem življenjskem obdobju? Kaj bi rada še počela, se morda lotila česa novega?**

Lojze Kalinšek: Počel bom isto kot zdaj poleg šole, le da v širšem obsegu. Torej osebna slikarska pot, likovna in fotografska dejavnost, potovanja po likovnih kolonijah po svetu. Tudi z lesom se ukvarjam, malo umetniško »tišlarim«. Pa mentorstvo. Kreativnost na vseh področjih.

Lidija Ropotar: Jaz pa bom bolj kreativna v kuhinji. Rada bi šla v kakšen tečaj, da se naučim kaj novega. Več časa bi rada posvetila predvsem športu, kolesarjenju in hoji po hribih. Veliko bom hodila na Mengeško kočo in še kam drugam.

**Kaj bi sporočili učencem pred počitnicami? Pa tudi Mengšanom?**

Lidija Ropotar: Jaz učencem vedno rečem, da morajo imeti počitnice, da morajo do zadnjega tedna v avgustu odklopiti šolo. Nato pa je zelo fino, da malo ponovijo. Ker je potem začetek veliko lažji, saj je pozabljajenje zelo močno, a se ob ponavljanju hitro spomnijo. En teden za ponavljanje je čisto dovolj. Seveda je pa zelo fino, da pa ves čas malo berejo. Če ne drugega razne table, napise.

Lojze Kalinšek: Umetnost je v življenju zelo pomembna, a se tega vsi premalo zavedamo. Umetniki so namreč ljudje, ki mislijo in vidijo več, ne le z očmi, ampak tudi s srcem, delovanje sveta razumejo globlje, ne sledijo slepo kot ovce in jih vsaka krivica in nepravilnost boli. Zato je pomembno, da si (jim) prisluhnemo. Da spoštujemo in vrednotimo vse, kar je kulturno umetniškega ustvarjeno, od vizualne umetnosti, folklorne, glasbe, literature ... To je tudi naša kulturna identiteta, skozi to bomo v primežu brezosebne neoliberalne globalizacije bolj cenili in spoštovali naravo, znanost, od tega bo precej odvisna vsa naša prihodnost.

**Hvala za prijeten pogovor, uspešen zaključek šolskega leta ter vse dobro v novem življenjskem obdobju.**

Besedilo: Maja Keržič  
Osebni arhiv L. Ropotar in L. Kalinška

# Slovesnost v Mengšu ob 30. obletnici vojne za Slovenijo

Na slovesnosti ob 30. obletnici vojne za Slovenijo, ki je sovpadla s 26. obletnico praznika Občine Mengeš in tradicionalnim orientacijskim pohodom Zveze slovenskih častnikov, so se v soboto, 29. maja, pred spomenikom slovenskemu narodu za upor proti agresorju v Mengšu zbrali veterani vojne za Slovenijo, pripadniki policijske organizacije Združenja Sever, Združenje slovenskih častnikov ter podpornih članov združenj in društev. Pred začetkom uradnega dela slovesnosti so zaigrali veterani Mengeške godbe in s tem polepšali prihod povabljenecem in obiskovalcem slovesnosti.



Najprej je na prizorišče prišla častna straža, ki se je postavila pred pomnikom slovenskemu narodu za upor proti agresorju, ki so ga pred tremi leti postavili Občina Mengeš, OZVVS Domžale in OOVVVS Mengeš. Na prizorišču je čakala zbrana množica članov veteranov vojne za Slovenijo, pripadniki policijske organizacije Sever, Združenje slovenskih častnikov ter podpornih članov združenj in društev.

Vse zbrane je pozdravil povezovalc Niko Robavs, še posebej predsednika Zveze vojnih veteranov Slovenije generala Stanislava Lipiča, predsednika Zveze slovenskih častnikov generala Alojza Šteinerja, brigadirja Milana Obrezo, brigadirja Venčeslava Ogrinca, brigadirja Martina Jugovca, brigadirja Marjana Valanta, pripadnike Slovenske vojske, predsednike in delegacije območnih združenj Zveze slovenskih častnikov, predsednike in delegacije vete-

ranskega policijskega Združenja Sever, praporščake Združenja slovenskih častnikov, Zveze veteranov vojne za Slovenijo, Zveze združenje borcev za vrednote NOB in tabornikov Upornega plamena, častno enoto Območnega Združenja Slovenskih častnikov Domžale, evropsko poslanko Ljudmilo Novak, župana Občine Mengeš Franca Jeriča, Veteransko sekcijo Mengeške godbe, podžupana Občine Mengeš Boga Ropotarja ter vse navzoče.

Sledil je prihod praporščakov s prapori združenj in društev. Ešalonu praporščakov je poveljeval nadporočnik Miran Stopar, član predsedstva Zveze slovenskih častnikov in regijski koordinator. Praporom je sledila zastava Republike Slovenije, ki so jo ob slovenski himni dvignili na drog pri spomeniku. Zbrane je nagovoril župan Občine Mengeš Franc Jerič. V govoru je spomnil na pomen slovesnosti ob 30. obletnici vojne za Slovenijo, 26. obletnici praznika Občine Mengeš in tradicionalnega orientacijskega pohoda Zveze slovenskih častnikov, ki je potekal po proslavi.

Slavnostni govornik, predsednik zveze vojnih veteranov Slovenije general Stanislav Lipič, je izpostavil nekaj dogodkov izpred tridesetih let, ko so razoroževali Teritorialno obrambo, ter tudi o bojih na območju Trzina, Domžal in Mengša ter naprej proti Brniku. In da ne bomo pozabili, ta teden mineva ravno 30 let, od kar je Območni štab Teritorialne obrambe Domžale vpokli-



cal drugi jurišni odred, ki ga je sestavljalo sedem vodov. Eden teh vodov pa je bil prvi mengeški vod, ki mu je poveljeval stotnik Marko Trampuž. Takrat so iz tajnih skladišč oborožili ta jurišni odred za zaščito petega učnega centra.

Ob tej priložnosti so po govoru generala Stanislava Lipiča slavnostno prerezali trak ob lipi, posajeni v čast 30. obletnice vojne za Slovenijo. Trak so ob zvokih veteranske sekcije Mengeške godbe prerezali župan Občine Mengeš Franc Jerič, predsednik OZVVS Janez Gregorič in predsednik OZVVS Mengeš Marko Trampuž.

Sledila je podelitev zahval in priznanj Območnega združenja veteranov vojne za



Slovenijo Domžale, sekcije Mengeš. Priznanja je podeljeval stotnik Marko Trampuž. Častni občinski znak Občine Mengeš sta prejela general Ladislav Lipič in general Alojz Šteiner. Listino odličnosti pa je prejel predsednik OZSČ Domžale major Milan Narat, mengeško maskoto Backa »Mengeški jurišnik« pa je prejel župan Občine Mengeš Franc Jerič.

Major Milan Narat je podelil priznanji Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale, še prej pa je predlagal, da vse padle v vojni za Slovenijo počastijo z minuto molka in da naj nikoli ne bodo pozabljeni. Priznanji sta prejela: spletni portal domzalec.si za redno fotografiranje, snemanje in objavlanje dogodkov OZSČ Domžale ter župan Občine Mengeš Franc Jerič.



Major Milan Narat in general Alojz Šteiner sta v nadaljevanju podelila odlikovanja in priznanje Zveze slovenskih častnikov polkovniku Bojanu Končanu, bronasto medalje ZSČ pa je prejel višji vodnik Dušan Grošelj. Srebrno medaljo Zveze slovenskih častnikov pa bo naknadno dobil višji vodnik Branko Žebovec. Plaketo ZSČ za sodelovanje pa je prejel Janez Gregorič, predsednik OZVVS Domžale.

Pred zaključkom slovesnosti so zbrani počastili z aplavzom praporščake, častno enoto ZSČ enote Domžale in častno stražo.

Besedilo: Miro Plivar

Foto: Miro Plivar, Urška Vahtar

## Mengeški del v zborniku DEMOS na Domžalskem

Ob 30. obletnici samostojnosti je skupina takrat delujočih v združenju opoziciji in javnih organih pripravila knjigo – zbornik. Predstavljam nekaj zapisov avtorjev iz Mengeša, in sicer Janeza Škrlepa in podpisanega Tomaža Štebe. Vabljeni na pogovor o zborniku in k nakupu knjige. Vaši odzivi in spomini na dogajanje slovenske pomladi konec 80. in v začetku 90. let so prisrčno dobrodošli.

Kako sva prišla iz svojih poklicev in aktivnosti v javno sfero, je zanimivo. Podlaga za to so vsekakor bila pri naju očitno želja narediti kaj dobrega za skupnost, brez iskanja koristi ali kariere/sluzbe. Janez opiše, kako je prišlo do njegove kandidature na prvih demokratičnih volitvah 22. aprila 1990. Sam se niti ne spominjam, kako in kdo me je včlanil v Slovensko demokratično zvezo. Izvoljena sva bila v takratno (trivrstno/trizborovsko) Skupščino Občine Domžale z osmimi (pod)predsedniki. Janez je bil predsednik zbora krajevnih skupnosti, ki jih je bilo takrat 24. Njegov prispevek je bogat z zapisi o dogajanju v Krajevni skupnosti Mengeš in vojaško-obrambnimi dogajanji. Zelo neposredno in hvalevredno.

Za svoj prispevek sem pregledal dokumente iz mojega arhiva in zbral veliko zapisov iz tistega obdobja, predvsem v Občinskem poročevalcu in Slamniku (dostopni na povezavi [https://drive.google.com/drive/folders/1q55VuVxvQe2jntEAU9sr5V\\_QSuakoTey?usp=sharing](https://drive.google.com/drive/folders/1q55VuVxvQe2jntEAU9sr5V_QSuakoTey?usp=sharing)).

Zanimivo branje. Kljub kar tvornemu sodelovanju skupin pa je bilo, ko berete zapise, očitno prizadevanje nekdanjih, naj rečem, struktur, za ponovna prevzem glavnih vzvodov oblasti.

To je posebna tematika. Naj omenim le Zelene Slovenije, ki so na Domžalskem sodelovali na volitvah leta 1990 z ZSMS – Liberalno stranko. Kasneje pa je LDS 'znal' uspešno pridobivati podporo desnih strank. Knjiga obsega: Uvodni prispevki (Igor Podbrežnik:: Zgodbe o ljudeh, ki so soustvarjali nacionalna in globalna znamenja časa; Ljudmila Novak:: Knjigi na pot; Aleš Hojs: Vrednote slovenske osamosvojitve); Demos na Domžalskem – dogodki in dokumenti (Demos Slovenije; Demos na Domžalskem; Slovenska demokratična zveza – SDZ Domžale; Slovenska kmečka zveza – SKZ Domžale; Pričavenja (Matjaž Brojan: Bitka v Trzinu; Erwin A. Schwarzbartl: Politiko delajo ljudje; Janez Stibrič: V Domžalah Demos in ZSMS; Anton Tomažič: Prvi koraki v demokracijo; Janez Hribar: Vodil nas je čudovit cilj; Janez Škrlep: Prispevki za knjigo De-

mos na Domžalskem; Tomaž Štebe: Služil, skrbel, pomagal občanom; Janez Gorše: Spomini na čas delovanja Demosa na Domžalskem.

Vabljeni na pogovor o zborniku in k nakupu knjige. Trem izžrebanim kupcem knjig na pogovoru bom podaril še dodatno knjigo.

Besedilo in foto:  
mag. Tomaž Štebe



Knjigo lahko naročite: 041 663 482  
oz. [demos@nakamniskem.si](mailto:demos@nakamniskem.si)

šuštaršičeva  
hiša  
vrt

VABIMO VAS NA PREDSTAVITEV KNJIGE

# DEMOS NA DOMŽALSKEM,

KI BO V ČETRTEK, 24. 6. 2021 OB 20. URI  
NA VRTU ŠUŠTARŠIČEVE HIŠE  
NA TRDINOVI TRGU 5 V MENGŠU.

KNJIGO BOSTA PREDSTAVILA SOAVTORJA  
TOMAŽ ŠTEBE IN JANEZ ŠKRLEP.

Demos na volitvah leta 1990: Miro Plivar, 2019; Janez Škrlep, 2019; Janez Štebe, 2019; Janez Gorše, 2019; Janez Stibrič, 2019; Erwin A. Schwarzbartl, 2019; Matjaž Brojan, 2019; Ljudmila Novak, 2019; Igor Podbrežnik, 2019; Aleš Hojs, 2019; Janez Štebe, 2019; Janez Škrlep, 2019; Demos na Domžalskem: Miro Plivar, 2019; Demos na Domžalskem: Janez Štebe, 2019; Slovenska demokratična zveza – SDZ Domžale: Miro Plivar, 2019; Slovenska kmečka zveza – SKZ Domžale: Miro Plivar, 2019; Pričavenja (Matjaž Brojan): Miro Plivar, 2019; Erwin A. Schwarzbartl: Miro Plivar, 2019; Politiko delajo ljudje: Miro Plivar, 2019; Janez Stibrič: Miro Plivar, 2019; V Domžalah Demos in ZSMS: Miro Plivar, 2019; Anton Tomažič: Miro Plivar, 2019; Prvi koraki v demokracijo: Miro Plivar, 2019; Janez Hribar: Miro Plivar, 2019; Vodil nas je čudovit cilj: Miro Plivar, 2019; Prispevki za knjigo De-

# Zbirni center Lokvanj za slovenske vojake z Domžalskega in Kamniškega

To leto mineva 30 let od osamosvojitve Slovenije in obdobja, ki so ga zaznamovale različne aktivnosti. Številne obeležujemo, nekatere pa so žal tudi pozabljene. Med takšnimi je tudi ustanovitev zbirnega centra za slovenske vojake z Domžalskega in Kamniškega, prebegle iz JLA, ki je deloval pod nazivom Lokvanj. Dogodke iz tedanjih dni nam predstavlja Bojan Končan, ki je bil leta 1991 odgovoren za delovanje zbirnega centra.



Bojan Končan je upokojeni polkovnik Slovenske vojske, ki je bil leta 1991 namestnik poveljnika 55. Območnega štaba za teritorialno obrambo Domžale, ki je po vojaški plati takrat pokrival območje takratnih občin Domžale in Kamnik. Kaj vse se je dogajalo s fanti, ki so junija in julija tega leta služili vojsko v Jugoslovanski ljudski armadi (JLA), nato pa samovoljno in samoiniciativno zapustili enote in ustanove JLA in prebegnili (prestopili) v enote Teritorialne obrambe (TO) Republike Slovenije, najboljše ve, saj je bil odgovoren za delovanje zbirnega centra za prebežnike, kjer so sprejemali vojake in častnike iz JLA. V tistem času je bilo na služanju vojaškega roka v enotah JLA iz tedanje kamniške občine 55 nabornikov.

»V drugi polovici meseca maja 1991 smo v 55. Območnem štabu za Teritorialno obrambo Domžale (55. ObmŠTO) dobili nalogo, da pripravimo pogoje za delo zbirnega centra za sprejem vojakov, gojencev, aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb ter vojakov po pogodbi iz Jugoslovanske ljudske armade, ki bi prostovoljno zapustili enote in zavode Jugoslovanske ljudske armade (JLA) in prestopili v rezervni sestav



slovenske Teritorialne obrambe in izhajajo iz občin Domžale in Kamnik, ki sta tvorili 55. ObmŠTO. Posebna pozornost je bila namenjena izboru lokacije; ta je morala biti prikrita, nevpadljiva, a hkrati dostopna z več strani, prav tako je morala omogočati možnost usposabljanja. Lokacija je bila določena na meji občin Domžale in Kamnik, tik pod vasjo Mala Lašna, sredi gozda na položnem grebenu, dobro zakrita, z dobro pregledno okolico, primerno za obrambo, ter z možnostjo prikritega umika, nad vsemi vodnimi viri in med dvema pomembnima komunikacijama, skozi Črni graben in Tuhinjsko dolino,« se izbire lokacije spominja





Bojan Končan in priznava, da so lokalne prebivalce o aktivnostih sicer seznanili, da v tistih dneh niso zahajali v okoliške gozdove in se po nepotrebnem srečali s stražarji, o mikrolokaciji pa ne, da niso bili obremenjeni s to skrivnostjo. »Razumeli so naše želje in potrebe, vendar je bil pri njih prisoten tudi strah pred represalijami JLA nad lokalnim prebivalstvom, če bi prišlo do kompromitacije lokacije in naših aktivnosti. Ta strah se je še posebej stopnjeval ob občasnih govoricah o pojavu in diverzijah 'četnikov' v Tuhinjski dolini in Črnem grabnu,« nam pove Končan, ki je za poveljnika zbirnega centra določil stotnika 1. stopnje Martina Planka zaposlenega na 55. ObmŠTO, za strokovno izvedbo usposabljanja pa je bil odgovoren poveljnik Pehotne učne čete rezervni stotnik 1. stopnje Janez Jarc iz Prevoj.

Kako pomembna je bila odločitev o formiranju zbirnega centra, se je pokazalo že drugi dan agresije, ko so se začeli javljati vojaški obvezniki in aktivni pripadniki JLA, ki so zapustili svoje enote in ustanove in so se počutili ogrožene. »Ljudje, ki so prostovoljno zapustili JLA, in njihove družine so bili pod izjemnim pritiskom, saj so iz enot in zavodov JLA, v katerih so delovali, preko pisem, telegramov in telefonski klicev sorodnikom prejeli grožnje po represiji, če se ne vrnejo. Zato so v strahu za osebno svobodo pri uradnih institucijah poizvedovali, kako se lahko zaščitijo in kako jim lahko pri tem pomagamo. Vsem smo ponudili možnost bivanja v zbirnem centru, jim zagotavljali varnost in pravno zaščito. Večina je podpisala izjavo o prestopu v sestavo Teritorialne obrambe. Starešine in civilne osebe v službi v JLA so se odločili, da bodo sami poskrbeli za svojo varnost in varnost družin. Skoraj vsi

so se pozneje zaposlili v Teritorialni obrambi RS in na MORS,« pojasni Končan in doda, da je bilo junija 1991 v enotah JLA iz Domžal 91 in iz Kamnika 55 nabornikov.

V zbirnem centru so zanje zagotovili pogoje za bivanje in usposabljanje. Trikrat dnevno je na rob gozda pripeljal kombi s hrano, vodo in opremo, pa tudi z novimi varovanci. Pripeljani so bili v zatemnjenih vozilih, tako da niso vedeli, na kateri lokaciji se nahajajo. Do zbirnega centra je pripeljal šele tretji kombi z javke v Obršah. Voznik, ki je pripeljal do javke, ni vedel, kam gre tovor dalje, ker so bile v vaseh okrog Male Lašne, tako v Črnem grabnu kot tudi v Tuhinjski dolini enote TO. Vso opremo so pripadniki zbirnega centra prinesli v tabor. Dostavljali so tudi pitno vodo in vodo za umivanje. Kontakte z družinami in prijatelji so lahko vzdrževali preko pisem, ki pa so bila zaradi varnosti cenzurirana. V tabornem prostoru so bili postavljeni šotori za bivanje, prostor za pouk in čiščenje orožja ter sanitarije.

Neposredno zavarovanje so zagotavljali s štirimi stražarskimi mesti, globinsko varovanje pa so zagotavljale občasne patrulje. Za primer neposrednega napada sovražnika je bil izdelan načrt obrambe in umika iz tabora.

Kot se še spominja Bojan Končan, so zaradi varnosti podnevi v taboru izvajali teoretični del pouka, ravnanje z orožjem in prepotrebno informiranje o razmerah v domovini, ter počivali, vojaško urjenje v taktičnih postopkih pa izvajali v nočnem času. Za fante je bila to razveseljiva novost. Velik poudarek je bil tudi na slovenski vojaški zgodovini in zgodovini slovenskega naroda. Prvič so se srečali tudi s poveljevanjem v slovenskem jeziku.

V projekt v Zbirnem centru Lokvanj je bilo vključenih 27 pripadnikov Pehotne učne čete TO iz Domžal, vojaški rok pa je odslužilo 17 nabornikov – prebežnikov, čeprav je v času delovanja zbirnega centra v njem prebivalo 23 nabornikov. Šest jih je iz različnih vzrokov center zapustilo predčasno. Zbirni center Lokvanj je deloval od 2. do 22. julija 1991. Po tem datumu so vse fante aktivno vključili v oborožene aktivnosti 55. Območnega štaba Domžale pri varovanju vojaških objektov.

»Poudariti je treba, da so se ti mladi fantje zatekli k nam vsak s svojo zgodbo, vsak s svojimi izkušnjami, vsak s svojimi strahovi in dilemami. Čeprav niso izstrelili niti enega strela, so s svojim pogumnim dejanjem načeli od znotraj trdnost do takrat mogočne institucije, kot je bila JLA. Bili so heroji, ki jih nihče ne omenja, saj nikoli niso zahtevali nikakršne pozornosti, niti privilegijev. Svoje herojstvo so pokazali takrat, ko je bilo najbolj potrebno,« strne Končan in z grenkobo v glasu zaključi, da kljub številnim prizadevanjem niso uspeli s pobudo, da bi udeleženci in drugi akterji iz Zbirnega centra Lokvanj prejeli državno spominsko priznanje, niti s predlogom, da bi družinam, ki so varovale skrivnosti obstoja in delovanja zbirnega centra podelili veteransko priznanje Slovenska družina.

Posebno zahvalo za njihov pogum in izkazano pripadnost domovini zato ob tej priložnosti izreka vojakom prebežnikom: Iztok Arbajter iz Godiča, Roman Caserman, Alojz Jazbinšek, Srečko Kotnik, Damjan Zdovc, Peter Žibert, Bojan Žulič iz Kamnika, Robert Erčulj iz Lukovice, Milan Gregorinčič z Duplice, Roman Kepec in Aleš Volčini iz Jarš, Marko Korbar iz Komende, Janez Matjan iz Blagovice, Željko Mihalič iz Stahovice, Janko Mihelič, Tomaž Podlipnik, Aleš Turšič iz Domžal, Janez Ravnikar in Peter Svetlin iz Moravč, Boris Šuštar in Benjamin Vrhovnik iz Mengša, Ambrož Trdina iz Vira in Simon Zupan iz Preserij.

HVALA VAM za pogum in izkazano pripadnost domovini!

Besedilo: Bojan Končan, odgovoren za delovanje Zbirnega centra Lokvanj / Foto: osebni arhiv

Zbirni center Lokvanj je na skrivni lokaciji v bližini Male Lašne deloval 2. do 22. julija 1991, v njem pa se je po verificiranem programu izurilo tudi sedem nabornikov z območja takratne občine Kamnik. S tem so bili prvi, ki so vojaški rok odslužili v enotah TO Slovenije.

## Pomoč družini na domu

Pomoč družini na domu je socialnovarstvena storitev, ki prispeva k večji izbiri možnosti, da starejši človek lahko ostane v domačem okolju, čeprav vsega več ne zmore sam in potrebuje pomoč pri določenih opravilih vsakdanjega življenja. Pomoč družini na domu tako s pomočjo svojcev prispeva k temu, da lahko starejša oseba čim dlje časa ostane doma.



Občine zagotavljajo mrežo javne službe za pomoč družini na domu. Dom počitka Mengeš s pomočjo na domu pokriva občine Mengeš, Trzin in Lukovica. Oskrbovalci v teh občinah nudijo pomoč več kot 40 uporabnikom. Pomagajo jim pri opravljanju jutranje nege: umivanje, preoblačenje, tuširanje, pri osnovnih gospodinskih opravilih in ohranjanju socialnih stikov. Pomoč se prilagodi uporabnikovim potrebam in zmožnostim za čim bolj samostojno življenje. Termini, ko je posamezni oskrbovalec pri uporabniku, so navadno dolgi eno uro.

Socialni oskrbovalec ima za vsak dan vnaprej določen urnik dela in točno ve, kam mora iti, za koliko časa in kakšno vrsto pomoči potrebuje uporabnik.

Oskrbovalci v domove uporabnikov prinašajo svojo energijo, zgradbo in del zunanjega sveta. Velik poudarek pomoči na domu je vključitev starejših v socialno okolje in preprečitev njihove socialne izoliranosti. Delo, ki ga opravljajo socialni oskrbovalci, je plemenito in pomembno tudi s socialnega vidika: srčnost socialnih oskrbovalcev pomembno prispeva k lepšim dnevom starejših, ki ostajajo v domačem okolju.

Če potrebujete pomoč na domu ali želite dodatne informacije, se lahko obrnete na koordinatorko pomoči na domu na telefon 01/33 01 587 ali 051 327 317. Na podlagi razgovora in vložene prošnje za pomoč na domu se opravi prvi obisk na domu, kjer se pogovorimo o vaših potrebah in sklenemo skupni dogovor glede na možnosti izvajanja pomoči na domu.

Pomoč družini na domu izvajamo v Domu počitka Mengeš od leta 2006, tako da obeležujemo 15 let delovanja. Trenutno nas je v ekipi sedem socialnih oskrbovalcev in koordinatorka pomoči na domu

Besedilo: Tatjana Prašnikar Đuran  
Koordinatorica pomoči na domu.

## Čistilna akcija

Društvo upokojencev Mengeš je tudi letos sodelovalo v občinski čistilni akciji.

14. aprila smo se zbrali na sedežu društva, kjer smo dobili vreče in rokavice, od doma pa smo prinesli metle, motikce, pralce in smetišnice.



Zagnano smo se lotili parkirišča ob pokopališču. Imeli smo srečo, da ni bilo parkiranih veliko avtomobilov in smo delo lažje in bolj temeljito opravili. Odstranili smo ves plevel, ki je rasel iz vseh špranj, pometli celotno parkirišče in pločnik, uredili stopnice do Pšate, odstranili plevel z gredice in pometli še cesto pred sedežem društva. Po dveh urah dela smo napolnili dva zabojnika z organskimi odpadki in pobrali tudi veliko plastičnih smeti.

Zadovoljni s svojim delom smo se zbrali na vrtu pri Horaciju, si privoščili kavo in rogljiček in se veselili, da se lahko družimo po dolgih mesecih mrtvila in strahu pred virusom. Strinjal smo se, da je zadnji čas, da obnovimo družabno društveno življenje.

Za konec ne morem, da ne bi opozorila na naš pišmeuhovski odnos do okolja. V tem korona času sem veliko hodila po razvejanih poteh dobensko-raiškega gričevja in ugotavljala, da je naša zavest o skrbi za naravo slaba. Ne govorim samo o odvrženih ali izgubljenih maskah, pločevinkah piva, papirčkah čokoladic in bonbonov, ampak tudi o kupih ostankov od obrezovanja drevja, živih mej in v zadnjem času tudi kupov pokošene trave. Ljudje se z avtom pripeljejo v gozd in odvržejo v naravo vse, samo da je okrog naše hiše lepo. Vse to lahko kompostiramo, imamo redni odvoz organskih odpadkov in zares ni nobene potrebe, da to odpeljemo v gozd ob rob ceste.

Še ena stvar je, ki me zelo moti, to so motorji in štirikolesniki na markiranih gozdnih poteh. Verjamem, da je to poseben užitek, vendar si vsi zasvojenci z adrenalinom lahko potešijo svoje potrebe na progah, ki so zgrajene v ta namen. V gozd pa s svojim hrupom in bencinskimi hlapi ne sodijo. Grožnja so pohodnikom in živalim. Ne vem, kdaj bomo presegli egoistično miselnost »Kaj mi pa morejo« in razumeli, da imamo samo eno naravo, za katero moramo skrbeti vsi.

Pomagalo bi tudi to, da bi občina Mengeš na markiranih, gozdnih, vstopnih poteh postavila znake, ki prepovedujejo vožnjo z motorji in osebnimi vozili, ker oni že imajo svojo asfaltirano cesto na Dobeno, markirane poti pa naj pustijo pohodnikom. Zagotovo bi pomagalo tudi to, če bi se občinsko redarstvo večkrat zapeljalo po makadamski poti proti Dobenu in kaznovalo kršitelje, posebej ob sobotah in nedeljah. Zagotavljam, da bi bil hitro red, tako pa se peljejo do konca poti z avtom, potem pa »skočijo« na vrh. Pravila so zato, da jih kršimo, je očitno miselnost vseh tistih, ki se morajo voziti po gozdu z motornimi vozili in se pri tem ne ozirajo na nikogar. Tudi mi pohodniki bi morali bolj aktivno braniti svoje pravice in opozarjati kršitelje, da so pravila za to, da se upoštevajo.

Besedilo in foto: predsednica DU Mengeš, Marija Štebe



# Pohodniki DU Mengeš – Julijana Trail – 4. etapa

Pohodniki DU Mengeš smo v soboto, 22. maja, v jutranji uri po dolgem premoru zaradi epidemije spet krenili na pot po Julijani Trail.



Cerkvica sv. Petra nad Begunjami na Gorenjskem

Četrto etapo poti smo dobro razpoloženi začeli v Žirovnici. Pot smo nadaljevali skozi vasi pod Stolom od Žirovnice do Breznice, Smokuča do Rodin, ki jih povezuje pot kulturne dediščine oziroma rojstnih krajev znamenitih slovenskih pisateljev in pesnikov (Čop, Prešeren, Finžgar, Jalen), območje pa je poznano tudi po začetnikih čebelarstva (Janšev čebelnjak). Iz vasi Smokuč pod vznožjem Karavank smo se povzpeli na Sankaško kočjo ter bližnjo razgledno točko Sv. Peter nad Begunjami. Po zahtevnem vzponu je sledil zaslužen počitek za okrepčilo. S Sankaške kočje se vidi vsa Zgornjesavska dolina, Blejsko jezero in Julijske Alpe s Triglavom. Sledil je spust mimo cerkvice sv. Petra po tako imenovani Petrovi poti do središča naselja Begunje, ki slovi po znamenitem muzeju in gostišču Slavka Avsenika.

Pot nas je ob vznožju Karavank vodila skozi Dvorsko vas, Gorico, Vrbnje do Radovljice, kjer nas je čakal avtobus za vrnitev domov. V dobrih štirih urah smo prehodili 15 km. V popoldanskem času smo se rahlo utrujeni vrnili v svoje domove.

Besedilo in foto: Tone Janežič

## DRUŠTVO UPOKOJENCEV MENGEŠ

Trdinov trg 14, 1234 Mengeš  
E-pošta: du.menges@gmail.com  
Uradne ure: vsak četrtek od 9. do 12. ure  
Kontakta:  
tajnica Ivanka Roudi, m: 041 704 937  
predsednica Marija Štebe, m: 040 502 650

## PROGRAM DEJAVNOSTI ZA LETO 2021

### IZOBRAŽEVANJE

TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA:  
VSAK ČETRTEK OD 9.00 DO 10.00 URE.

**Vodi: Marjanca Šušteršič**

### RAČUNALNIŠTVO:

ZAČETNI TEČAJ BOMO IZVEDLI V MESECU  
SEPTEMBRU  
V KNJIŽNICI MENGEŠ.

**Vodi: Barbara Osterman**

### ROKODELSKE DEJAVNOSTI:

OB PONEDELJKIH OD 9.30 DO 11.30.

**Vodi: Majda Repnik**

### POGOVORNO – DEBATNI KLUB

VSAK PRVI TOREK V MESECU OD 17.00 DO  
19.00 URE.

**Vodi: Urša Stritar**

### BEREMO KNJIGE

VSAK PRVI PONEDELJEK V MESECU OD 19.15  
DO 20.30.

**Vodi : Urša Stritar**

### ŠPORTNO-REKREACIJSKE DEJAVNOSTI

#### KOLESARJENJE

Kolesarjenje se izvaja po bližnji in daljni okolici vsako sredo v terminu APRIL – OKTOBER 2021, odvisno od vremenskih razmer. V zimskem času ne kolesarimo, izvajamo pa nezahtevne pohode v okolici Mengša.

V juniju se bomo udeležili tradicionalnega meddruštvenega srečanja kolesarjev – upokojevcev Gorenjske v Naklem.

VSA OBVESTILA BODO OBJAVLJENA V OGLASNI OMARICI DRUŠTVA.

**Vodi: Branko Roudi, tel. 031 380 645**

#### POHODNIŠTVO

V letu 2021 bomo organizirali pohode predvsem po JULIJANI TRAIL – to je pot okoli Julijskih Alp, ki je razdeljena na 18 etap.

Pohodi na planinske ture so na programu vsako drugo soboto. Prilagojeni so letnemu času, vremenskim razmeram in željam udeležencev. Vsa obvestila v zvezi s pohodništvo in planinarjenjem

bodo objavljena v oglasni omarici društva in preko el. pošte

vsaj 5 dni pred odhodom.

ZA VARNOST NA POHODU ODGOVARJA VSAK SAM! ORGANIZIRA: Tone Janežič, tel. 041 782 989

E-mail: janezictone@gmail.com

### REKREACIJA – TELOVADBA ŽENSKE

Rekreacija je v domu ŠD Partizan Mengeš, Slovenska c. 39

Vsak četrtek od 8.30 do 10. ure.

Vodi: Jožefa Janežič

Vsak torek od 20. do 22. ure.

**Vodi: Marjanca Lavrič**

### BALINANJE

Redne vadbe potekajo na balinišču Balinarskega kluba v športnem parku Mengeš. Treniramo trikrat tedensko, tekmujemo z društvi sosednjih občin in se družimo v prostorih Balinarskega kluba.

Ženska skupina sreda od 9. ure dalje.

Moška skupina petek od 9. ure dalje.

Mešana skupina ponedeljek, sreda od 17. ure dalje.

**Vodi: Majda Ficko, tel. 031 239 455.**

### AVTOBUSNI IZLETI

24. 06. 2021 • Z VLAKOM V MARIBOR

22. 07. 2021 • SLAKOV MUZEJ IN KMETIJSKA ŠOLA GRM NOVO MESTO

12. 08. 2021 • BOHINJ IN Z GONDOLO NA VOGEL

17. 09. 2021 • KAMNITI ISTRSKI ZAKLADI, DVIGRAD, KANFANAR, SVETVINČENAT, BALE

15. 10. 2021 • GREMO V POMURJE, SOBOŠKO

JEZERO-PAVILJON, EXPANO, VULKANIJA

12. 11. 2021 • MARTINOVANJE V VITOVLJAH NA TURISTIČNI KMETIJI MALEVŠČEVO

17. 12. 2020 • IZLET V NEZNANO

**Vodi: Marija Štebe, tel. 040 502 650**

**DRAMSKO RECITACIJSKA SKUPINA**  
Srečanja ob torkih od 9. do 10. ure v prostorih DU Mengeš.

**Vodi: Matjaž Repnik**

**DRUŽABNA SREČANJA**  
OBVESTILA BODO OBJAVLJENA V OGLASNI OMARICI DRUŠTVA.

**Vodita: Milena Aleš in Marija Štebe**

**BACKOVE VEZILJE**  
Vsak četrtek od 18. do 20. ure v Župnijskem domu.

**Vodi: Vida Burnik**

**Udeleženci navedenih aktivnosti sodelujejo v vseh programih na lastno odgovornost in v skladu s predpisi. Društvo oziroma izvajalci pri tem ne prevzemajo nobene odgovornosti.**

**Vse upokojevce prijazno vabimo, da se naših aktivnosti udeležite v kar največjem številu.**

# Aktivnosti PGD Mengeš v prvem polletju

**V lanskem letu bi morali v našem društvu praznovati okroglo obletnico 130 let svojega obstoja. Visoki jubilej gasilstva v Mengšu smo želeli zaokrožiti s slavnostno akademijo, parado in veselico, vendar kljub prekrizanim načrtom delo v društvu poteka nemoteno.**

V letošnjem letu so naši člani pridobili kar nekaj novega znanja. Operativna člana Tadej Avbelj in Mark Leban Rosulnik sta se udeležila sedemdnevnega Programa dopolnilnega usposabljanja gasilcev za reševanje z višin in iz globin v urbanem okolju. Gasilci se namreč na intervencijah srečujemo z reševanjem oseb in transportom predmetov, tudi s pomočjo vrvne tehnike. Zaradi izpostavljenih mest na višini in težavnosti dostopa posameznih točk v globini, takšna reševanja zahtevajo specialistična znanja vrvne tehnike. Po izpolnjenih pogojih za nižjega gasilskega časnika in tehničnega reševalca je treba pred začetkom programa opraviti sprejemni izpit – aktivni spust po vrvi in izdelavo blokade na vrvnem zavornem sistemu med spustom. V nadaljevanju sledi teoretični del s pisnim preverjanjem znanja. Praktični del usposabljanja zajema samostojno izdelavo zavarovanega vrvnega sistema za gibanje po vrvi, napredovanje v globino in višino s pomočjo žemarnjenja, premagovanje ovir pri gibanju po vrvi, uporabo reševalnih vrvnih tehnik ter reševanje ponesrečenca s pomočjo koritastih in jamarskih nosil iz 18-metrskega brezna, reševanje ponesrečenca preko železne konstrukcije s

pasivnim dvigom, vertikalnim pomikom in pasivnim spustom onemogle osebe. Praktični del izpita zajema reševanje onemoglega plezalca z vrvi s tehniko »croll to croll«, izdelavo vertikalne vrvne linije z vmesnimi sidrišči, narediti je treba prehod iz dviga v spust, iz spusta v dvig s prehodom vozla čez sistem ter izdelavo škripčevja v razmerjih 3 : 1, 5 : 1 in 9 : 1. Tadej in Mark sta zelo zahteven fizični del program zaključila z odličnimi rezultati, saj sta imela na izpitnih vajah najboljše čase v generaciji.



V društvu smo pridobili še dva nova voznička. Operativna člana Sašo Lemič in Matic Vavpetič sta opravila vozniški izpit kategorije C za tovorna oz. intervencijska vozila nad 3.500 kg.

Operativni član Sandi Zajc je uspešno opravil usposabljanje za zaupnika – nudenje psihosocialne pomoči po nesrečah in drugih kriznih dogodkih za reševalce. Usposabljanje, ki se je izvajalo v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu, je potekalo s posebnim postopkom izbora kandidatov na podlagi obsežnih testiranj in individualnih razgovorov s kliničnimi psihologi. Gasilci se namreč pogosto srečujemo s hudimi nesrečami in situacijami, kjer je ogroženo lastno življenje ali življenje kolega gasilca, ko se pojavi izpostavljenost skrajno nevarnim snovem, ko nastane hujša lastna poškodba ali hujša poškodba oz. smrt kolega, ko so poškodovane ali mrtve bližnje osebe, ko so poškodovani ali mrtvi otroci in mladostniki, ko pride do poskusa samomora ali samomora, ko nudimo pomoč žrtvi fizičnega nasilja ali posilstva ter po uspelem ali neuspelem oživljanju. Razbremenilni pogovori po travmatskih dogodkih so ključnega pomena za zmanjševanje stresnega odziva ter sezna-

nitev z morebitnimi čustvenimi, miselnimi, telesnimi in vedenjskimi odzivi na krizne dogodke. Psihološka pomoč poteka v osmih stopnjah glede na obseg in vrsto nesreče. Večino stopenj, prvih pet, zaupnik izvaja znotraj organizacije, torej v PGD in naši ter sosednjih gasilskih zvezah, manjši delež pa pri dolgotrajnejših posledicah izvajajo zunanji izvajalci oz. klinični psihologi. Sandi je v letošnjem letu uspešno zaključil že 3. modul za izvajanje psihosocialne pomoči.

Sandi Zajc je uspešno opravil tudi tečaj specialnosti za nevarne snovi. Gasilci se pri svojem delu ob požarih ter drugih nesrečah v gospodinjstvih, gospodarskih družbah s skladišči, transportu, plinovodih, nelegalnem odlaganju nevarnih snovi, pogosto srečujemo tudi z zahtevnimi nalogami, ki zahtevajo dodatno usposobljenost pri delu s plini, vnetljivimi tekočinami, strupi, jedkovinami, eksplozivnimi snovmi in predmeti ter drugimi nevarnimi kemikalijami. Takšne okoljsko-ekološke ter industrijske nesreče zahtevajo uporabo osebnih zaščitnih sredstev v štirih različnih stopnjah ter posebne naprave in orodje za delo z nevarnimi snovmi. Nevarno območje je treba na takšnih intervencijah zaradi splošne varnosti razdeliti na tri sektorje oz. »rdečo« in »rumeno«, ki predstavljata nevarno območje, ter varno »zeleno«, med njimi pa je treba poskrbeti za mesta za delno in dokončno dekon-



taminacijo ljudi in opreme. Nesreče z nevarnimi snovmi zahtevajo poseben pristop po mednarodnih pravilih CTIF-a, in sicer P-repoznati, I-zolirati, R-eševati, S-anirati. Tridnevni tečaj zajema 10 ur teoretičnega dela in 18 ur praktičnega dela.

Operativni član Tomaž Grilc se je v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na lgu uspešno udeležil Programa obnovitvenega usposabljanja za uporabo zrakoplovov za potrebe zaščite, reševanja in pomoči – modul B. Usposabljanje je namenjeno varnemu delu s helikopterjem, pri katerem je sodeloval tudi 15. helikopterski bataljon SV. V prvem delu tečaja so predstavljene tehnične lastnosti helikopterjev SV ter dodatna oprema na njih, kot so električni vitel, vreča za gašenje požarov, nosila za prevoz ponesrečencev itd. Po teoretičnem delu sledi pisno preverjanje pridobljenega znanja. V praktičnem delu posadka helikopterja prikaže postopke vstopanja in izstopanja iz zrakoplova, varnostne ukrepe pri delu s helikopterjem in morebitnem prisilnem pristanku, nameščanje in uporabo vreče za gašenje, postavitve in polnjenje bazena, delo v okolici helikopterja med zajemanjem vode ter sporazumevanje med posadko zrakoplova in gasilci.

## Drugo

V mesecu januarju smo imeli v prostorih PGD Mengeš inšpekcijski nadzor. Izvedel ga je Inšpektorat republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami pod okriljem Ministrstva za obrambo, ki je nadzor opravljal za vsa osrednja društva. Po pregledu opreme in dokumentacije inšpektor ni ugotovil nobenih kršitev, zato je v skladu s tem izdal pozitivno mnenje.

## Intervencije

Letos smo posredovali na enajstih intervencijah. Pet jih je bilo tehničnega značaja (reševanje iz vode, reševanje s strehe, troje odpiranje vrat, eno od teh zaradi onemogle osebe), trije požari na in ob objektih, ena pomoč reševalcem pri oživljanju, ena iskalna akcija pogrešane osebe ter ena prometna nesreča z udeleženi motoristom.



## Tekmovanja

Veterani PGD Mengeš so na preteklih tekmovanjih na nivoju GZ dosegli drugo mesto, zato so se uvrstili na regijsko tekmovanje na Študi pri Domžalah, na katerem so prav tako dosegli drugo mesto.

S temi odličnimi rezultati so se uvrstili na državno gasilsko tekmovanje, ki bo potekalo 6. junija v Celju. Pomerili se bodo v dveh disciplinah, in sicer v vaji s hidrantom ter vaji raznoterosti. Fantje imajo redne vaje in pridno vadijo za čim boljšo uvrstitev na tekmovanju.

Desetino sestavljajo desetar Marijan Šinkovec, strojnik Jure Jerič, sel Lojze Divjak, prvi vodar Brane Vrhovnik, drugi vodar Milan Robavs, prvi napadalec Slavko Burkeljca, drugi napadalec Filip Kimovec ter Stane Šimenc kot rezerva in mentor ekipe.



V PGD Mengeš smo začeli tudi z vajami za gasilsko mladino. Vaje potekajo vsak torek ob 17.30 v PGD Mengeš. V svoje vrste vabimo nove pionirje, mladince in pripravnike od šestega leta dalje, da se nam pridružijo na vajah v društvu.

## Obujamo spomine

V mesecu juniju in juliju 2019 smo se mengeški gasilci poslovili od dveh velikih imen v gasilstvu, od častnega predsednika Prosto-voljnega gasilskega društva Mengeš Jožeta Žargija in častnega občana ter častnega poveljnika Franca Blejca. Prav je, da obudimo spomine na njuno življenjsko delo, čeprav v samo nekaj stavkih.

Poseben zapis v spomin je objavljen na 38. in 39. strani glasila.

Besedilo in foto: PGD Mengeš

# Rešimo križe in težave – teden Rdečega križa 8.–15. maj 2021

Rdeči križ Slovenije je humanitarna organizacija nacionalnega pomena, ki deluje na območju Republike Slovenije, z največjo mrežo prostovoljcev pri nas. Je prvi pomočnik skupnosti v humanitarnih zadevah in je del največjega humanitarnega gibanja na svetu, ki ga vodijo temeljna načela človečnost, nepristranskost, neodvisnost, prostovoljnost, enotnost in univerzalnost.



Prostori RK Mengeš



Članice KORK Mengeš

V zadnjem letu, ko se soočamo z izrednimi razmerami zaradi epidemije, sta vključenost in pomoč Rdečega križa skupnosti še toliko bolj vidnejši in pomembnejši. Zaradi spremenjenih družbenih vrednot socialna država vse bolj slabi, Vse več ljudi je na robu preživetja.

Tudi v Mengšu že dolga leta obstaja krajevna organizacija Rdečega križa, ki spada pod okrilje Območnega združenja RK Domžale. Srčne prostovoljke skrbijo za socialno ogrožene občane občine Mengeš.

Kljub dobro znanim epidemiološkim razmeram v državi v zadnjem letu in pol, so se prostovoljke trudile, da bi pomoči potrebni to čim manj občutili. V zadnjem letu so njihove aktivnosti zajemale:

- razdeljevanje hrane in oblačil vsak četrtek od 9. do 10. ure v prostorih RK Mengeš,
- pomoč pri plačilu položnic (opozarjajo, da je prošnja za plačilo iz meseca v mesec več),
- sodelovanje v čistilni akciji v občini Mengeš,
- sodelovanje s patronažno službo pri reševanju stisk na terenu, predvsem ogroženi so starejši upokojenci z nizkimi pokojninami in tisti, ki so ostali sami brez partnerja (vdove, vdovci).

Vsakoletne aktivnosti, kot so merjenje vitalnih funkcij in obiskovanje 90-letnikov na domu, so žal letos morale opustiti zaradi že znanih razmer. Upajo, da se stanje v državi do jeseni umiri in bodo s svojimi dejavnostmi lahko nadaljevale v normalnem obsegu.

V letošnji poslanici ob tednu Rdečega križa je mag. Vesna Mikuš, predsednica Rdečega križa Slovenije, izpostavila: »Z dobrim poznavanjem potreb skupnosti, širokim strokovnim znanjem ter s svojo neodvisnostjo in nevtralnostjo zmanjšujemo ranljivost ogroženih skupin ter krepimo odpornost družbe. Skupaj zmoremo veliko. S svojim delovanjem v družbi puščamo vidno sled sprememb na bolje.«

Srčne prostovoljke Rdečega križa v Mengšu, občanom Mengša sporočajo, da so za pomoč in podporo na voljo vsak četrtek od 9. do 10. ure v njihovih prostorih na Zoranini ulici 3 (prostori pod Zdravstveno

postajo Mengeš), prav tako so v času uradnih ur dosegljive na telefonski številki 041 996 500. Lahko pa se na njih obrnete tudi preko elektronskega naslova [kork.menges@gmail.com](mailto:kork.menges@gmail.com).

Prav tako v svoje kroge vabijo nove prostovoljke in prostovoljce. Same ponosno poudarjajo, da je biti prostovoljec družbeno koristna brezplačna aktivnost, ki prispeva k razvijanju vrednot solidarnosti in strpnosti.

Barbara Ahačič Osterman  
za Krajevno organizacijo Rdečega križa Mengeš

## KAJ SE DOGAJA AIA – Mladinski center Mengeš

od JUNIJA 2021 dalje

MLADINC zaradi pandemije COVID-19 program izvaja v skladu z vladnimi ukrepi.

Prijave na dogodke in dejavnosti ter več info na: fb drustvo aia, drustvo.aia@gmail.com, T: 070-732-070.

### VIRTUALNA PREDAVANJA IN DELAVNICE

preko aplikacije ZOOM

- \* zoom delavnica **TEHNIKE ČUJEČNOSTI ZA OBVLADOVANJE STRESA**, v sredo, 16. 6., ob 18:00, Lucija L. Skok
- \* zoom predavanje **NAMIBIJA**, v petek, 18. 6., ob 19:00, Rok Kofol
- \* zoom delavnica **ENERGIJSKE VAJE** po Donni Eden, v sredo, 23. 6., ob 18:00, Mateja Kržin in Klavdia Kočar

### DOGODKI IN POČITNIŠKE AKTIVNOSTI

- \* sodelovanje na dogodku **EKO REKA**, v soboto, 19. 6., od 12:00 do 20:00 ob Pšati, Dora Smole
- \* **ZAKLJUČNA PREDSTAVA PLESALCEV**, v nedeljo, 20. 6., od 11:00 do 17:00, Sanja Tomšič
- \* **ZAKLJUČNA KONFERENCA "Za vas, podjetniki"**, v torek, 22. 6., od 10:00 do 12:30, AIA s partnerji
- \* **AKTIVNO POČITNIŠKO VARSTVO**: od ponedeljka do petka, od 28. 6. do 27. 8., Sanja Tomšič
- \* **ZABAVNA PLESNI TEDEN**, od ponedeljka, 2. 8., do nedelje, 8. 8., Sanja Tomšič

### PLES IN VADBA

- \* **HIP HOP**: mini ob četrtkih od 17:00 do 18:00, malčki ob sredo, od 16:00 do 17:00 in 17:00 do 18:00; mlajši pionirji v torek, od 17:00 do 18:00, v sredo, od 18:00 do 19:00; starejši pionirji v torek in četrtek, od 18:00 do 19:00; mladinci v torek in četrtek, od 19:00 do 20:00; žlanska skupina četrtek, od 20:00 do 21:00, hip hop mamic v ponedeljek, od 19:00 do 20:00, Sanja Tomšič
- \* **NIRVANA + darilo SPROŠČANJE**: vsako sredo ob 20:00 do 21:30, Maja Sršen
- \* **PILATES**: ob sredo, od 19:00 do 20:00, Sanja Tomšič

### UČENJE IN SVETOVANJE

- \* **BREZPLAČNA UČNA POMOČ** na daljavo (zoom, skype ...): termin po dogovoru, od 10. leta dalje, za dijake in študente, Maša Povše idr.

# Zmagovalec kreativnosti in inovativnosti

Znan pregovor pravi: »Na mladih svet stoji.« V primeru nadobudnega menigeškega mladeniča pa to še kako drži. Juš Friškovec, študent na Biotehniškem izobraževalnem centru Ljubljana (BIC Ljubljana), Višji strokovni šoli, smer gostinstvo in turizem, je na mednarodnem barmanskem tekmovanju G&T Cup Bled 2021 osvojil nagrado za najboljšo zgodbo ter prvo mesto in s tem zlato medaljo. Žirijo je prepričal s svojim nastopom in koktajlom LEPOTICA.



## THE JERRY SPECIAL

- 5 cl Sailor Jerry spiced rum
  - 1 cl Monkey Shoulder viski
  - 2 cl Liči liker Giffard
  - 2 cl Vanilja Madagascar liker Giffard
  - 2 cl Simple sirup Giffard
  - 3 cl Sveži pomarančni sok
  - 2 cl Sveži limetin sok
- Sprej likerja vijolice Giffard

Vse sestavine, razen likerja vijolice, zmešamo v ročnem mešalniku (boston shaker) in precedimo v ohlajen visok tumbler kozarec, ki je napolnjen z ledom. Po vrhu koktajla posprejamo z likerjem vijolice in okrasimo s cimetovo palčko, pomarančno spiralo ter cvetom orhideje. Oba študenta sta tekmovala pod mentorstvom Boštjana Humskega, ki je na tekmovalca izjemno ponosen. Udeležba na tekmovanjih v poklicnih spretnostih prispeva k dvigu samozavesti in dodatnemu pogumu, ki ga mladi potrebujejo ob vstopu na trg dela ali samostojno podjetniško pot. Navkljub težkim razmeram v panogi smo v Mengšu lahko ponosni na izjemno kreativne in inovativne mlade, ki bodo tradicionalno menigeško podjetnost razvijali tudi v prihodnje in ustvarjali mednarodno priznane kreacije. Čestitamo.

Besedilo in foto: BIC Ljubljana

Letos je tekmovanje prvič potekalo na daljavo (online) in je bilo sestavljeno iz priprave predstavitvenega 2-minutnega videa, priprave recepture lastne kreacije in strokovne priprave koktajla v živo ter predstavitve zgodbe. Nastopi tekmovalcev, ki so sicer potekali na daljavo, a v živo, so potekali v angleškem jeziku, prav tako so morali biti v angleškem jeziku pripravljeni njihovi predstavitveni videi. Pomemben del ocene je bilo tako tudi tekmovalčevo znanje angleškega jezika. Ker je BIC Ljubljana partner nacionalnega projekta Slovenija – Evropska gastronomska regija 2021 in večino svojih trenutnih aktivnosti veže na ta projekt, je Juš Friškovec tudi v tem duhu razmišljal, ko je načrtoval svojo kreacijo. Juš se je tako z velikim spoštovanjem do tradicije, kar je na tekmovanju dokazal tudi z nošjo narodne noše in klobuka ter v čast Sloveniji kot Evropske gastronomske regije 2021, odločil, da svoj koktajl posveti potici. Slovenska potica sodi med sladice, ki so jih znali pripraviti že naši predniki. Zaradi omejenega izbora pijač se je moral odpovedati orehovi potici in je tako nastala lešnikova potica, ki jo je poimenoval LEPOTICA. Pri pripravi potice je gospodinja potrebovala svoj mir, vrhunske sestavine ter ustrezno ogreto okolje in vse to je bilo tudi glavno vodilo pri sestavi koktajla. Tako kot potice ne pojemo takoj, ko jo vzamemo iz pečice, tudi pri koktajlu LEPOTICA malo počakamo, da razvije svoj polni okus.



## LEPOTICA

- 3 cl Sailor Jerry rum
- 1 cl Tennessee honey viski
- 0,5 cl Kavni liker Giffard
- 1 cl Sirup vanilja Giffard
- 1 cl Sirup lešnik Giffard
- 1 cl Sveži limetin sok

### Limetin twist

Vse sestavine zmešamo v ročnem mešalniku (boston shaker), ne da bi po ohlajevanju odlili odvečno vodo iz shakerja, in precedimo v neohlajen coupe kozarec ter dekoriramo s cvetom nageljna in lešnikovo karamelo.

Odlično se je odrezal tudi Luka Pustavrh, prav tako študent na BIC Ljubljana v programu gostinstvo in turizem, ki je osvojil odlično četrto mesto. Svojo lastno kreacijo je namenil svoji prvi ljubezni in čudovitim spominom nanjo.





## Novice z balin placa

**Dolgčas, dolgčas, joj kakšen dolgčas! To so bile prve besede naših članov, ko smo se srečevali na ulicah našega mesta ali pa na poteh, ki vodijo na Mengeško kočo ali Dobeno. In res je bila to težka preizkušnja. Ni bilo vsakodnevnih debat ob kavici, igranja kart, balinanja ali šahiranja. Res dolgčas! A vendar se je epidemija umirila in sedaj smo končno zopet odprti. Spet je skoraj tako, kot je bilo pred pol leta, seveda še z nekaterimi omejitvami.**

Lani nismo smeli organizirati občnega zбора. Tako je bilo tudi letos. Upam, da se bomo 130-im članom za to dvoletno pavzo oddolžili v naslednjem letu. Letos smo bili v situaciji, ko je bil občni zbor volilni, saj je prejšnjemu upravnemu odboru potekel mandat. Upravni odbor in vse komisije smo se zbrali 26. 3. 2021 na balinišču. Sestanek je uspešno vodil g. Jože Mlakar, ki je dolgoletni voditelj naših občnih zborov. Slišali smo vsa poročila naših komisij, športne, finančne, disciplinske in inventurne ter jih tudi potrdili. Dogovorili smo se, da letna članarina ostane še naprej enaka, to je 15 evrov. Ker je naš dolgoletni predsednik zaradi bolezni odstopil, smo izvedli volitve novega.

Izvoljen je bil Jani Lucin. Staremu predsedniku je bilo izrečenih mnogo pohval. Vsi, ki ga vseskozi spremljamo vemo, da si jih je tudi zaslužil, saj je bil naš podpredsednik 8 let, kasneje pa še 8 let predsednik. Obljubil nam je, da bo še naprej pomagal po svojih najboljših močeh. Hvala Ludvik!

Že naslednji teden smo imeli sestanek novega upravnega odbora. Dogovorili smo se za delovno akcijo, ki smo jo izvedli 9. maja. Prepleskali smo kompletno brunarico, letni vrt, stavbo za gostujoče ekipe in tribuno naših podkvarjev. Naš član, Dušan Prijatelj, nam je vso notranjost klubske sobe in bifeja, osvetlil s kakovostnimi led svetili in tako se nam je tudi v tem smislu naredil dan. Ob tej priložnosti, bi se še enkrat zahvalil vsem članom, ki ste se akcije udeležili.

Za naše ekipe pa je ta vražja korona še naprej težava nad težavami. Imamo tri ekipe, ki tekmujejo v ligi veteranov. Tekmovanje v ligi nam je odpadlo že lansko jesen. Upamo, da bomo to jesen mogoče nadaljevali, vendar zaenkrat nič ne kaže na to. A sedaj lahko vsaj treniramo na naših igriščih. Ekipa, ki igra v 1. državni ligi je zelo uspešna, saj je trenutno na 1. mestu. Do konca lige sta še dve tekmi, ki ju bodo odigrali v začetku junija. So v veliki prednosti in sledi jim uvrstitev v Superligo. Da klub iz majhnega Mengša pride v to situacijo, je velik uspeh. Tega napredovanja jim ne moremo omogočiti, saj nam denarno stanje tega ne dovoljuje. Vse to smo na sestanku predebatirali in jim obrazložili. Balinajo v dvorani, ki je mi nimamo in bi jo mogli najeti in tako bi bilo poleg ostalih stroškov, ki še sledijo, za društvo vse skupaj preveliko finančno breme. Veseli nas, da so fantje to dejstvo sprejeli z razumevanjem.

V imenu vseh članov društva in ljubiteljev balinanja, jim za ta velik uspeh izrekamo čestitke in zahvalo za dejstvo, da je tudi Mengeš prišel na balinarski zemljevid. Veliko zahvale smo dolžni tudi vsem našim sponzorjem, ki nam omogočajo, da s prispevki lažje delujemo v teh koronskih časih. Upamo, da se bo naše sodelovanje nadaljevalo tudi v prihodnosti.

Za konec pa vabilo vsem članom: » Pridite, pri nas se dogaja«. In pa še... Balinarski SREČNO!

Besedilo in foto: Marjan Tomazin

**Spoštovani, ob dnevu državnosti vam Zeleni Slovenije čestitamo!**

**Zahvala koaliciji DEMOS za vzpostavitev državnosti in mednarodno priznanje od maja 1990 do maja 1992.**

V samostojni Republiki Sloveniji delujemo za višjo kvaliteto življenja in za urejeno in dobro delujočo državo. S človeško toplino, poštenostjo, doslednostjo in strpnostjo svoje sposobnosti in del časa namenimo za našo državo!

Spremljajte nas na [www.facebook.com/ZeleniMenges](http://www.facebook.com/ZeleniMenges) in [www.facebook.com/ZeleniSlovenije](http://www.facebook.com/ZeleniSlovenije).  
mag. Tomaž Štebe, Zeleni Slovenije



## SERVIS LCD TV APARATOV

**SHARP**  
**KENWOOD**  
**TELEFUNKEN**  
**● BLAUPUNKT**  
**FINLUX JVC**  
**TOSHIBA**  
**HITACHI**

**AVS** AUDIO  
VIDEO  
SERVIS

SERVISNI PARTNER ZA SLOVENIJO

Telefon: 01 729 13 03

Telefon: 01 729 13 04

E-pošta: [avs.menges@siol.net](mailto:avs.menges@siol.net)

Internet: [www.sharp-servis.si](http://www.sharp-servis.si)

Hribarjeva ulica 38, 1234 MENGEŠ

Delovni čas: od 9.-12. in od 15.-18. ure

# Dobenska pomladna dogajanja II

Kljub izrazito deževnima mesecema, aprilu in maju, ter pod vplivom covidnih omejitev, ko smo se bili primorani zadrževati pod domačo streho in na toplem, smo na Dobenu izkoristili nekaj lepih dni, ki so se prikradli med deževnim obdobjem in jih izkoristili za različne dejavnosti.



V začetku meseca maja so prišli na Dobeno delavci KPL iz Ljubljane, da dokončajo rekonstruirani del ceste na Zg. Dobenu. V mesecu decembru lansko leto so opravili večino del, zaradi prenizkih temperatur pa del niso mogli dokončati in so morali počakati otoplitev, da so lahko položili še fino plast asfalta in tako dokončali dokaj zahtevno in celovito prenovo (kanalizacija za odvajanje meteorne vode, kabelska kanalizacija in ureditev javne razsvetljave).

12. maja se je sestal UO TD Dobeno, kjer smo analizirali dosedanje delo društva in razpravljali o planiranih aktivnostih, ki se približujejo. Ker so koronske omejitve še aktualne, a se (pre)počasi sproščajo, smo "s figo v žepu" določili datum za Dobenski zajtrk, družabni dogodek namenjen sproščnemu druženju in medsebojnemu spoznavanju krajanov Dobena. Odločili smo se za soboto, 29. maja, ki je tudi naš občinski praznik, rojstni dan Janeza Trdine, pa še vremenska napoved za ta dopoldan je bila ugodna.

Člani TD smo v soboto zjutraj na makadamskem parkirišču "pri Blažu" postavili mize in



klopi ter jih pogrnili s prti, da je bilo vse pripravljeno do pol devetih, ko so začeli prihajati prvi udeleženci. Na mizah soprihajajoče čakali topel čaj, kava in sadje, kar je financiralo društvo, vse drugo smo udeleženci prinesli s seboj in ponudili tudi drugim. Veliko raznovrstnih dobrot se je nabralo na mizah, tudi otroci so imeli pestro ponudbo dobrot, ki jih imajo radi. Zajtrk je potekal v sproščnem vzdušju, razgovoru med sosedi in razposajeni igri otrok, zajtrka se je udeležilo precejšnje število krajanov, čeprav smo v društvu pričakovali večjo udeležbo, so verjetno tudi na to druženje vplivale epidemiološke razmere.

Besedilo in foto: Tone Vidrgar



# Aktivnosti v PGD Loka pri Mengšu v maju 2021

Maj je pomladni mesec, ko vsi nestrpno pričakujemo že dokaj toplo vreme, praznični začetek pa nam daje še posebno vzpodbudo za druženje v naravi. Tudi v gasilskih domovih je (bil) maj v običajnih letih že kar živahen, saj so bile priprave, še posebej gasilske mladine, že kar na »visokih obratih«, kajti še pred počitnicami so potekala različna tekmovanja. Letošnji je presenetil z dokaj svežim vremenom, pa tudi epidemiološke razmere so narekovale previdnost pri druženju.



Tečajniki za gasilca inštruktorja

Tako je bilo letos v prvi polovici meseca delo z gasilsko mladino še kar ohromljeno. Mentorji so sicer v manjših skupinah izvajali določene aktivnosti, predvsem so se ukvarjali s podajanjem osnovnih gasilskih znanj in veščin ter s teoretičnim poučevanjem. Mladi člani društva so se kar z veseljem odzvali na pozive mentorjev in prihajali na vaje.

## Operativni dejavnost in izobraževanje:

V četrtek, 13. maja, in petek, 14. maja, je v izobraževalnem centru ICZR na Igu potekalo izobraževanje gasilcev za specialnost inštruktor.

Na tečaju, ki je obsegal 13 pedagoških ur, so tečajniki skozi teoretična predavanja in praktične vaje spoznali metode in delo gasilskega inštruktorja. Skupno se je tečaja udeležilo 13 gasilcev in gasilk iz vse Slovenije. Vsi so tečaj uspešno opravili. Iz našega društva se je tečaja udeležil poveljnik Anže Kveder in s tem pridobil specialnost gasilski inštruktor, za kar mu čestitamo.

Na deževno nedeljo, 16. maja, nas je presenetila novica o pogrešanem

15-letnem fantu iz Loke pri Mengšu. Domači so ga pogrešali že od popoldneva, ko je odšel na sprehod in se ni vrnil, niti se ni javljal. Na pobudo staršev je bila v okviru PGD Loka organizirana iskalna akcija. Tako se je okoli 30 domačih gasilcev različnih starosti okoli 20. ure zbralo v gasilskem domu. Tu je bil vzpostavljen štab za lažje vodenje intervencije. Pridružili so se nam tudi gasilci iz PGD Mengeš in Topole, policisti Policijske postaje Domžale, ekipe reševalcev z reševalnimi psi, lovci in veliko domačinov. Prišli so tudi nekateri krajanji iz okolice Loke. Pomoč so nam ponudila tudi sosednja gasilska društva in Nogometni klub Radomlje, vendar na srečo njihova pomoč ni bila potrebna. Resnično je bil odziv vseh, ki so želeli pomagati, proti pričakovanju, zelo množičen.

Iskalna akcija je bila usmerjena na območje, od koder so bili podani indici o gibanju oz. sporočila o tem, da je bil pogrešani viden. K sreči se je iskalna akcija po dobrih dveh urah lahko zaključila, saj se je Erazem, živ in zdrav, malce premražen in moker, okoli 22. ure vrnil domov.

Vsem sodelujočim in tistim v pripravljenosti se poveljstvo PGD Loka pri Mengšu zahvaljuje za pomoč. Znova se je izkazalo, da znamo v hudih trenutkih stopiti skupaj.

V nedeljo, 16. maja, so bile operativne vaje za pravilno uporabo radijskih postaj. Deset operativcev se je seznanilo z delom z radijskimi postajami na različnih lokacijah našega požarnega okoliša. Prav dobra komunikacija in sporazumevanje med udeleženci intervencije je ključnega pomena za njeno uspešno izvedbo. Ne nazadnje jim je osvežitev znanja prišla prav že v večerni akciji iskanja pogrešane osebe.

Sončno sredo, 26. maja, so mentorji mladine izkoristili za malo drugačne gasilske vaje z mladino. Iz gasilskega doma so se odpravili na igrišče, kjer smo se najprej seznanili z osnovami o gasilnih aparatih. Pogovorili so se o njihovem delovanju in kje se ti aparati najpogosteje nahajajo. Seveda je otroke najbolj zanimala njihova praktična



Del udeležencev v iskalni akciji pogrešane osebe





Bodoči gasilci



Neustrašni gasilec



Gasilka v akciji



Po zaključeni vaji o uporabi radijskih postaj



Jubilant Anton Sršen

uporaba. Razdelili so se v dve skupini, prva je imela nalogo, da pogasi požar bencina z gasilnim aparatom. Medtem se je druga skupina učila ravnanja z ročnikom in vodo iz hidranta. Otroci so bili med delom oblečeni »po gasilsko« v zgornji del gasilske obleke in nosili gasilsko čelado. Po pogasjenem požaru so se otroci poskusili tudi v špricanju z vodo, kar jim je popestrilo sončen in dokaj vroč majski dan ter jih tudi zabavalo.

Mladi so si ob tem prav gotovo pridobili nekaj novih spoznaj, mentorji pa so zadovoljni, ker se mladina še vedno rada udeleži gasilskih vaj.

### Drugi dogodki:

V petek, 7. maja, je praznoval naš član in častni poveljnik Anton Sršen 80. rojstni dan. Čeprav ga v zadnjih letih tarejo zdravstvene težave, je ob pomoči domačih pripravil manjšo pogostitev in povabil člane iz veteranskih vrst. Ob praznovanju okrogle obletnice smo se mu v imenu društva zahvalili za vse njegovo prizadevno delo v društvu, ter mu zaželeli še veliko zdravja, sreče in obilo radosti v življenju ter da bi se še naprej dobro počutil med nami. V spomin in uporabo smo mu izročili gasilski aparat.

Večna luč na gasilskem domu in črna zastava na drogu sta nam oznanili, da smo v soboto, 22. maja, izgubili še enega člana. Pod težo bolezni je namreč omagalo telo in se izteklo življenje našemu članu Marijanu Ručigaju, U'rbnovemu Marijanu. Pred slabima dvema mesecema smo se, na sicer zelo prilagojen način, povesečili ob njegovi okrogli obletnici in mu zaželeli zdravja in sreče še naprej, vendar je bila bolezen močnejša in ga prekmalu iztrgala iz naših vrst. Poseben zapis v spomin Marijanu Ručigaju je objavljen na 37. strani glasila.

Besedilo: Miro Urbanc  
Foto: PGD Loka pri Mengšu

# Zanimivo popotovanje – Peru, Bolivija in Čile

V petek, 28. maja, smo v AIA – Mladinskem centru Mengeš na potopisnem večeru znova gostili Tino Škorjanc. Tokrat smo se potepali po Južni Ameriki, natančneje po Peruju, Boliviji in Čilu. Tina je predstavila svoje prvo potovanje zunaj Evrope, zdaj že precej oddaljenega leta 2010.



Tina Škorjanc. Foto: Brane Tomšič

Pot smo začeli v perujski prestolnici Limi in se postopno pomikali proti jugu. Preleteli smo znamenite Nazca linije, prehodili enega globljih kanjonov sveta (Canon del Colca), obiskali znamenito inkovsko mesto Macchu Picchu in preživeli razburljiv dan na najvišje ležečem jezeru



na svetu, Titikaka. Od tod nas je pot vodila v Bolivijo, kjer smo poleg prestolnice La Paz raziskovali tudi rudnike Potosija, civilizacijo Tiwanaku, prekrasno slano puščavo Salar de Uyuni in naravnost očarljiv Altiplano poln raznobarnih lagun in flamingov.

Popotovanje smo zaključili v Čilu. Tam smo si ogledali puščavo Atacama, se sprehodili po lunarni pokrajini v Valle de la Luna, potem pa po ogledu čilskega glavnega mesta Santiago poleteli nazaj proti Evropi.

V mesecu juniju v Mladinskem centru pripravljamo še nekaj zanimivih potopisnih predavanj, Tino pa bomo znova gostili jeseni. Vabljeni, da nas spremljate še naprej!

Tina Škorjanc v sodelovanju za AIA – Mladinskim centrom Mengeš  
Foto: Tina Škorjanc

## Spomladanska izmenjevalnica oblačil

Prvi teden v maju smo v AIA – Mladinskem centru Mengeš znova organizirali izmenjevalnico oblačil. Kljub zelo lepemu sončnemu dnevu se je dogodka udeležilo lepo število ljudi. Tudi tokrat smo prejeli veliko lepo ohranjenih oblačil, čevljev, torb in nakita, ki smo jih dodali na že polne police. Veliko oblačil je že takoj dobilo novega lastnika.



Za tiste, ki še ne veste, o čem govorim – izmenjevalnica je dogodek, na katerega lahko vsak prinese lepo ohranjena oblačila, ki jih ne potrebuje več. Prostovoljke nato oblačila razporedimo po kategorijah (moški, ženske, otroci ...) na police, medtem pa se lahko vi sprehodite med že razstavljenimi kosi oblačil, ki čakajo na nov dom in si izberete tisto, kar vam je všeč. Število kosov, ki jih odnesete, ni pogojeno s številom kosov, ki ste jih prinesli. Preprosto in okolju prijazno!

Hvala vsem, ki ste bili del dogodka, ki je zaživel zaradi vas! V upanju, da vas naslednjič pride še več, vas vabim, da se nam znova pridružite v soboto, 12. junija. Tokrat bomo izmenjevali predvsem pomladna in poletna oblačila.

Več o dogodku lahko preberete na facebook strani Mladinskega centra AIA Mengeš.

Besedilo in foto: Nika Smole

# Babica s kilometrino – kako se pogovarjamo z malimi z otroki

**Večino časa mojega profesionalnega življenja je bilo povezanega z otroki. Rada se spominjam vzgojnega dela z najmlajšimi v vrtcu, saj so bile svetleče oči, iskrena komunikacija in uspešen razvoj otrok najlepša nagrada za zahtevno in naporno delo z njimi. Kmalu sem spoznala, da se tudi sama nenehno učim od njih. Le skloniti se je bilo treba k njim, jih pozorno poslušati, opazovati, ponujati možnosti za sodelovanje in ustvarjanje, pa so se odpirala brezmejna obzorja mojega pedagoškega znanja in ravnanja.**



Pogovor o dinosavrih

Zdaj sem babica petim vnukom. Vsak zase je neponovljiv biser, vsak od njih je drugačen in enkraten. Vesela sem, da se pogosto srečujem z njimi, pandemija koronavirusa je celo prispevala, da sem veliko časa preživela z njimi. Res je, da sem po njihovem odhodu domov pogosto utrujena, ampak že čez pol ure jih pogrešam in čakam, da se znova snidemo.

## Pogovori z otroki

Odrasli se z otroki tudi pogovarjamo. Ogovarjamo že komaj rojenega dojenčka, grulimo v voziček, oponašamo živali in stroje, z očesnim sti-

kom, z besedami in z mimiko se trudimo, da vzpostavljamo odnos z njim. Razlika v govornih sposobnostih pri malčkih je lahko zelo velika. Nekateri začnejo čebljati in govoriti že okoli prvega leta starosti, spet drugi malo kasneje. Nekateri so prave klepetulje, spet drugi bolj tihi in plašni. Čez čas večina zdravih otrok začne izgovarjati prve besede in tvoriti prve povedi.

Odrasli otroke tudi radi sprašujemo. Mlajšim, manj zmožnim in plašnim, običajno postavljamo zaprta vprašanja, pri katerih pričakujemo kratek, enobesedni odgovor, največkrat pritrditev oz. zanikanje (npr. ali se rad igraš z avtomobilčkom, ali imaš rad bratca, kje je luna, kaj boš pil ...). Večji problem pa je pri postavljanju odprtih vprašanj (npr. kaj misliš ..., kako bi rešil ...), pri katerih je potreben razmislek otroka. Pri čakanju na odgovor smo pogosto neučakani, verbalno reakcijo običajno terjamo hitro, takoj. Pri tem pozabljamo, da malček za to potrebuje čas. Nekaterim starejšim pa se otrok pri tem celo smili. Da bi mu pomagali, kar sami odgovorijo namesto njega, kajti majhnih sogovornikov res ne smemo obremenjevati in od njih zahtevati nekaj, kar komaj zmore.

## Kako?

Pri pogovoru z malčki se skušamo »zmanjšati«, skloniti in vzpostaviti očesni stik z njim (iz oči v oči). Če mu postavimo težje, odprto vprašanje, bo mali sogovornik običajno najprej utihnil in nato obrnil oči navzgor (znak, da premišljuje). Čez nekaj doooooooolgih sekund bo z nami spet vzpostavil očesni stik ter kooooočno povedal svoj odgovor. Novinarji odkrito priznavajo, da so intervjuji z malimi vprašanci najbolj zahtevni. Bojijo se namreč tišine, ki je mediji ne marajo in je posledica zastavljanja prezahtevnih vprašanj. Škoda! Pri takšni neučakanosti malega sogovornika zmedejo in mu ne dajejo možnosti, da po svoje izrazi, kar je želel povedati.

**Prav je, da si vzamemo čas za pogovor z najmlajšimi. Dovolj mu, da ubesedi svoja razmišljanja v glavi. Potrpežljivost se običajno bogato obrestuje, le tako bodo avtentično izrazili tisto, kar zmorejo in znajo povedati.**

Kot primer pa tole:

Moj 4-letni vnuk se je izredno navdušil nad dinosavri. Zna jih poimenovali (kar ni lahko), razvrščati po načinu prehranjevanja, pozna tudi vzroke za njihovo izumrtje.

Pred nekaj dnevi sva se crkljala na kavču. Rekla sem mu, da sem se spremenila v babizavra in ga vprašala, kam po njegovem mnenju sodim: med rastlinojede ali mesojede živali. Po tem vprašanju je obmolnil, pogledal z očki navzgor, mi po doooooolgem razmisleku vrnil pogled in nato zelo resno izjavil:

*»Ne vem, kam pravzaprav sodiš. Moral bom bolj natančno gledati, kaj ješ, da te bom lahko razvrstil. Ampak žival pa si, saj smo se ljudje razvili iz opice.«*

Neskončno me je razveselil s svojim odgovorom. Izkazal se je kot izviren mislec in sogovornik, ki zna povezovati svoje dosedanje vedenje in izkušnje. Potrdil je, da so otroci lahko zanimivi in kompetentni sogovorniki tudi pri zahtevnejših pogovorih.

Besedilo in foto: Urška Stritar

**Urška Stritar, Mengšanka, je bila 20 let vzgojiteljica v vrtcu, nato 20 let svetovalka na Zavodu RS za šolstvo, kjer je skrbelo za kvaliteto izvedbenega kurikula v predšolskih ustanovah. Vodila je projekt portfolio otroka v vrtcu, s katerim so skušali poudarjati napredek otroka v razvoju in učenju v vrtcu, profesionalna znanja pa je uporabila tudi pri svojem hobiju – hoji v gore. Plod tega je knjiga *Z otroki v gore*.**



## Razstrupljanje in antioksidanti

**Kaj so antioksidanti in kaj so prosti radikali? Je razstrupljanje res potrebno in ali za to potrebujemo posebne prehranske dodatke? Kaj pa, če je naše telo opremljeno za odstranjevanje metabolnih ostankov samo? Ali lahko namesto posebnih diet in prehranskih dodatkov, uporabimo moč našega telesa?**

**O tem, kako bolje razumeti telesni sistem razstrupljanja in ga izboljšati na naravni način, smo na virtualnem druženju govorili preko aplikacije zoom Društva AIA, v petek, 7. maja, ob 19. uri.**



## Zakaj so diete v resnici neuspešne

**Društvo AIA – Mladinski center Mengeš je sredi maja gostil glasnika zavedanja in predavatelja univerzalne resnice, Bogdana Rahtena, ki je tokrat izpeljal spletno predavanje »Zakaj so diete v resnici neuspešne«.**

Najpomembnejše je, da celovito ozavestimo naše življenje, ki je sestavljeno iz množice rutinskih opravil, kar velja tudi za prehranjevanje. Formula za uspeh se ne skriva v odgovoru na vprašanje, kaj (seveda je pomembno, da je prehrana raznovrstna) in kdaj jemo, temveč kako. Ko hrano pravilno vnašamo vase, na do telesa strpen oz. naraven način, naredimo pomemben korak, da mu omogočimo pravilno delovanje. Pred vsakim obrokom nam je v odlično podporo stavek, ki si ga izrečemo petkrat: »Jem zato, da preživim in ne živim zato, da jem.« Priporočeno je tudi, da pred vsakim obrokom spijemo vodo. Na koncu pa se ne pozabimo zahvaliti tistim, ki so nam obrok pripravili.

Zelo pomembno je, da se soočimo z vsemi neskladji na čustveni ravni. Navadno rešitve iščemo povsod drugje, pri sebi pa bolj malo spremenimo, zato so tudi rezultati slabi. Težava je, ker nismo resnično iskreni s sabo in potem potisnemo problem pod preprogo. Iz čustvenih neskladij nastanejo blokade, kar se odraža na telesu. Z dvigom zavedanja o nas samih posežemo po univerzalnem ključu, ki nam prinaša blagodejne učinke tudi na drugih življenjskih področjih. Ko to storimo, bodo tudi diete delovale. Odločitev pa je zgolj in samo na vsakem posamezniku.

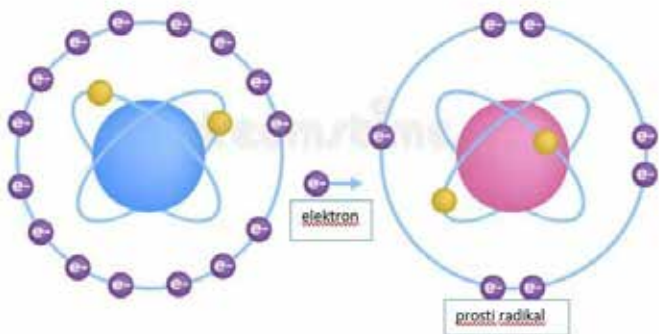
Rahten bo v Mengešu naslednjič gostoval 2. junija, s predavanjem: Kako se izvleči iz zanke »nikoli biti dovolj dober«.

Bogdan Rahten v sodelovanju z AIA – Mladinskim centrom Mengeš

Antioksidanti so snovi, ki lahko nevtralizirajo visoko reaktivne molekule, znane kot prosti radikali, ki so pogosto odpadni produkti običajnih telesnih procesov. Prosti radikali najpogosteje »kradejo« manjkajoči elektron zdravim celicam – DNA, RNA, beljakovinom, maščobnim kislinom in jim na ta način delajo škodo. Povzročajo lahko tudi verižne reakcije: prosti radikal reagira z maščobno kislino in ukrade enega od njenih elektronov, zato ta maščobna kislina postane prosti radikal, ki lahko reagira z drugo maščobno kislino v bližini. Ko se ta verižna reakcija nadaljuje, se prepustnost in fluidnost celičnih membran spremeni, v beljakovinah celičnih membran pride do zmanjšane aktivnosti, kar lahko spremeni njeno strukturo ali funkcijo.

Prostim radikalom se ni mogoče izogniti, saj presnova hranil, kemijsko gledano, ni nič drugega kot reakcija oksidacije, zato ta proces poznamo tudi pod imenom celično dihanje. Oksidacijo poznamo tako v telesu, kjer generira proste radikale, kot na primer v naravi, kjer povzroča rjavenje železa. Princip je enak, naraven, zato je naše telo prilagojeno na nastajanje in odpravljanje prostih radikalov. Dva glavna telesna sistema za nevtralizacijo prostih radikalov sta z encimi in z antioksidanti. Encimski sistemi je odgovoren za zaščito notranjosti ce-

lice, antioksidanti pa prostim radikalom donirajo manjkajoči elektron. Antioksidanti so na splošno razvrščeni kot hidrofilni (topni v vodi) ali hidrofobni (topni v lipidih) in ta razvrstitev določa, kje v telesu delujejo. Hidrofilni antioksidanti delujejo v zunajceličnih tekočinah, kot je kri, hidrofobni antioksidanti pa so v veliki meri odgovorni za zaščito



Prosti radikal, lastni arhiv

celičnih membran pred poškodbami prostih radikalov. Telo glavne antioksidante sintetizira samo, to sta glutation in ubikonon (CoQ10). Nekatere antioksidante pa lahko dobimo tudi s hrano. To so na primer vitamin E, ki ščiti celične membrane in preprečuje izgubo glutaciona, vitamin C, ki ščiti DNA, RNA, beljakovine in maščobe ter pomaga pri regeneraciji vitamina E. Karotenoidi so čistilci prostih radikalov, selen pa je kofaktor pri razstrupljanju v encimskih sistemih, vzdržuje raven glutaciona in pomaga pri ponovni uporabi vitaminov C in E. V ta prefinjen sistem so vključena tudi naša jetra, ledvice, prebavni sistem in pljuča, zato je pomembno, da jih ohranjamo zdrave. Znanstvenih dokazov, da bi antioksidanti kot sintetični prehranski dodatki, zagotavljali dolgoročne koristi, je bolj malo. Je pa veliko več dokazov, da se veliko koristi doseže z uživanjem antioksidantov kot delom uravnotežene, zdrave, s hranili bogate prehrane. To pomeni, da lahko antioksidanti precej prispevajo k preprečevanju škode, še posebej če jih uživamo s hrano.

Mateja Kržin v sodelovanju z AIA – Mladinskim centrom Mengeš  
Foto: Brane Tomšič

#### OBJAVA ZA PROSTOVOLJCE

AIA – Mladinski center Mengeš išče prostovoljce:

- > **KOGA:** prostovoljce stare od 15 let dalje, ki radi delajo z otroki in mladostniki.
  - > **ZA KAJ:** pomoč pri izvajanju počitniškega varstva, ki poteka med poletnimi počitnicami, od ponedeljka do petka, od 7:30 do 15:30.
  - > **KDAJ:** 28. 6.–2. 7.; 5. 7.–9. 7.; 12. 7.–16. 7.; 19. 7.–23. 7.; 26. 7.–30. 7.; 9. 8.–13. 8.; 16. 8.–20. 8.; 23. 8.–27. 8.
- Piši nam in se pridruži ekipi na e-mail: [drustvo.aia@gmail.com](mailto:drustvo.aia@gmail.com)  
Navedi ime in priimek, kratek opis, telefonsko številko in v katerem terminu bi rad/a sodeloval/a.

#### Kaj lahko pridobiš?

- razvijanje svojih talentov in spretnosti.
- novo znanje in izkušnje na področju dela z otroki.
- izkušnje s področja timskega dela.
- ustvarjalne ideje.
- zabavno in koristno preživet prosti čas.
- prejel boš lahko tudi potrdilo o prostovoljskem delu, ki ti bo v pomoč pri iskanju zaposlitve.

#### Program:

Dopolndnevi so obarvani športno, popoldnevi ustvarjalno. Namenjen je otrokom starim 4 do 11 let. Aktivnosti: športne igre, vodne igre, kino, skriti zaklad po Gobavici, pohod do Bajerja, piknik na prostem, ustvarjalne delavnice, disko in še in še.



## Primož Jeretina uspešno prekolesaril do najvišje gore sveta

Everesting, sicer na prvi preprost kolesarski izziv, saj si je treba izbrati en klanec in ga prevoziti tolikokrat, da skupaj naredite 8.848 višinskih metrov, kot meri najvišjih vrh sveta Mount Everest, zmorejo le najboljše pripravljene kolesarji. Podvig ni časovno omejen, prav tako si lahko sami izberete klanec. Edino pravilo je, da ga opravite v kosu, torej brez premora za spanje, kar ga dela tako ekstremnega.

Prvi je z everestingom opravil George Mallory, ko je osemkrat prekolesaril klanec z višinsko razliko 1.069 metrov (avstralski Mount Donna Buang). Kmalu je everesting postal individualni izziv, ki je prerasel v vsesplošni fenomen.

Marko Baloh, ki je po podatkih spletne strani Everesting prvi Slovenec, ki je opravil z izzivom, se je težkega preizkusa trikrat, poleg njega pa se je na zahtevno vožnjo, po podatkih s strani, ki vodi evidenco, uspešno podalo še nekaj slovenskih vzdržljivostnih kolesarjev. Z izzivom se je spopadla tudi slovenska kolesarka (Tri Urška), in sicer na relaciji Log pod Mangartom–Predil.

Kolesarski everesting na Mengeški koči je v torek, 18. maja, od 4. ure zjutraj dalje, prevozil tudi mengeški kolesar Primož Jeretina iz KD Mengeš. Klanec je prevozil 90-krat in tako skupaj v petnajstih urah naredil 8.848 višinskih metrov.

Primoža, ki se je na zahtevni preizkus pripravljaval nekaj mesecev, so na progi spodbujali njegovi prijatelji iz Kolesarskega društva Mengeš, številni drugi kolesarji, naključni mimoidoči, Hervin Jakončič, mengeški muzikantje ter člani Mengeške godbe pod taktirko Primoževega kolesarskega prijatelja, Dimitrija Ledererja.

Primožu za izjemen rezultat iskreno čestitamo.

Besedilo in foto: KD Mengeš



## Med člani Badminton kluba Mengeš imamo državnega prvaka

V soboto, 8. maja, je v Medvodah potekalo državno prvenstvo v badmintonu za kategoriji 11 in do 17 let.



Tim Bregar, državni prvak v badmintonu

Na 12 igriščih se je za medalje borilo 100 tekmovalcev in tekmovalk. Člani BK Mengeš smo na državnem prvenstvu sodelovali prvič in dobili kar tri medalje.

Državni prvak v dvojicah do 11 let je postal Mengšan Tim Bregar skupaj z Dinom Mašičem (BK Medvode). Poleg naslova državnega prvaka je Tim osvojil še trteje mesto posamezno in tretje mesto v mešanih dvojicah skupaj z Nino Vidovič (BK Olimpija).

V kategoriji U17 je odlično nastopala Lara Melloni (BK Mengeš), ki je v svojem krstnem nastopu na državnem prvenstvu osvojila dve zmagi in nato izgubila proti izvrstni in nepremagljivi novi državni prvakini Anji Blazina (BK Ljubljana).

Prve izkušnje v kategoriji U11 je nabirala tudi Sara Bregar (8 let), za katero so bile nasprotnice še premočne.

V vlogi sodnika je na turnirju sodeloval tudi naš član Peter Šala, ki je svojo nalogo opravil suvereno.

Čestitke vsem nastopajočim za svoj trud in dosežke, prav tako organizatorjem, za dobro in tekoče izpeljan turnir, kljub vsem omejitvam.

Besedilo: Helena Šinkovec

Foto: Uroš Bregar



Tim in Dino, 1. mesto

## Namizni hokej je spet tu

Po več kot šestih mesecih premora je bil znova odigran turnir v namiznem hokeju za slovenski pokal. V Mengšu se je na občinski praznik, 29. maja, zbralo 17 tekmovalcev. A se ta premor ni prav nič poznal pri sami igri. Znova smo spremljali napete dvoboje, ki so jih spremljali kriki navdušenja ob zadelem odločilnem голу na eni strani ter razočaranje po porazu na drugi strani. Zmagovalec turnirja je postal Anže Božič, ki je osvojil kar šest od zadnjih osem turnirjev. Družbo na odru sta mu delala Nejc Škrlep in Bernard Rjavec, vsi NHK Kranj.



Najboljši osnovnošolci (z leve): Gal Bohinc, Jakob Zalokar Obadič in Mojca Škrlep



Najboljši trije (z leve): Nejc Škrlep, Anže Božič in Bernard Rjavec

Od domačih igralcev je bil najvišje Bernard Škrlep na petem mestu. Tudi med osnovnošolci je zmaga odšla v Kranj, prvi je bil Jakob Zalokar Obadič, drugi Gal Bohinc, tretja pa Mojca Škrlep iz Mengeša.

Bernard Škrlep

# TK Mengeš optimistično zakorakal v novo sezono

Daleč je bil že konec poletja 2020, na katerega nam je misel pogosto uhajala v dolgih karantenskih večerih, ko smo se na nekoliko turbno soboto, 22. maja, znova zbrali pred našo brunarico. Res je bil daleč čas, ko smo tenisači TK Mengeš zadnjič družno in množično stopili na naša teniška igrišča in si, kot se v teniški terminologiji pogosto uporablja, »prekrižali loparje« in se za tem skupaj poveselili ob naši brunarici. Negotova jesen je prinesla še bolj negotovo in temačno zimo. Z vsakim dnem epidemije pa je v slehernem tenisaču naraščala želja po športu, predvsem tenisu, in nestrpno pričakovanje časa, ko bomo lahko znova stopili na igrišča. Zgodilo se je ob koncu meseca aprila, v drugi polovici maja pa so se razmere že toliko izboljšale, da smo lahko 22. maja organizirali tudi Otvoritveni turnir sezone 2021.

Nekoliko zaskrbljeno smo pogledovali v nebo in na radarsko sliko padavin, ki je napovedovala prihajajoče deževje, ki bi nam lahko pokvarilo tako težko pričakovano soboto. Na našo veliko srečo pa so se dežni oblaki tik pred Mengšem razkrojili, kot da bi se usmili naše izjemne želje po uspešni izvedbi turnirja. Vodja tekmovanja, Jaka Kruljec, je opravil žreb parov in 32 prijavljenih igralcev in igralce razporedil v tri kroge tekmovanja. Tekmovanje je potekalo po sistemu tekem na devet dobljenih gemov, osem igralcev, ki zbere največ točk pa napreduje v polfinale. Pogled na polna igrišča tekem željnih igralcev, ki so uprizorili kopico lepih predstav, je bil zelo prijeten. Med samim tekmovanjem pa so si igralci energijo, izgubljeno v dolgem zimskem premoru, pridobivali s pomočjo odličnega bograča in dobrot naše »žar legende«, Tomaža. Na tem mestu je treba pohvaliti še našega oskrbnika Uroša in njegovo ekipo, ki je prav tako skrbela, da igralci niso bili žejni in lačni. Redni del je na površje napravil osem najboljših igralcev, ki so bili nadalje, znova z žrebom, razporejeni v polfinalne pare. Na tretjo stopničko sta stopila Primož Kunej in novinec v našem klubu, Mitja Mali. V velikem finalu pa sta se ob bučnem navijanju navijačev tribune »Pod lipo« nekoliko slabše odrezala, sicer turnirski igralec, Branko Sočak, ter še en novinec, ki je presenetil s svojimi izredno kvalitetnimi udarci, Jože Sironič. Na najvišji stopnički pa sta šampanjec visoko v zrak dvignila Nataša Falenti in Domen Dolinar, ki sta se predstavila z zelo konstantno in zanesljivo igro. Igralci so zmagovalce glasno pozdravili in jih nagradili z bučnim aplavzom. Po koncu tekmovanja je sledilo še druženje, seveda v okviru omejitev za zajezitev epidemije, ki so še aktualni, in optimistično pogledovanje v nadaljevanje sezone. Prvo dejanje nove sezone je tako končano, mi pa smo z mislimi že pri novih in novih aktivnostih, ki jih planiramo v tej sezoni. Veliko se jih bo zvrstilo že v mesecu juniju, na te se že pospešeno pripravljamo. V novoletnem voščilu članom TK Mengeš je bilo zapisano, da prihaja čas, ko se bomo karantene spominjali s posebnim spoštovanjem in se veselili dejstva, da je to obdobje za nami. Sedaj je napočil ta čas, veselimo se ga!

Avtor besedila: Tim Janežič

# Prva slovenska namiznoteniška liga za člane

Zaradi epidemije se je 1. slovenska namiznoteniška liga začela igrati šele 13. marca, tokrat se je tekmovanje odvijalo enokrožno po skrajšanem postopku.



Ekipo s trenerjem

NTS Mengeš je nastopila z eno ekipo v 1. ligi in z eno ekipo v 2. ligi. Tekmovanje v 1. ligi se je končalo 1. maja.

Za 1. ekipo NTS Mengeš so igrali Andraž Avbelj, Klemen Jazbič, Rok Trtnik in Aljaž Frelih pod vodstvom trenerja Gregorja Gostiše. V 1. krogu smo izgubili z ŽNTK Maribor z rezultatom 2 : 5, v 2. krogu smo na gostovanju izgubili z NTK Interdiskont Ravne z rezultatom 1 : 5. V 3. krogu smo v Mengšu premagali NTK Savinja s 5 : 2, na gostovanju pri NTK Krka v Novem mestu pa smo tesno izgubili z rezultatom 4 : 5. Doma smo premagali NTK Arrigoni iz Izole z rezultatom 5 : 2 in na gostovanju v Ljubljani NTKD Kajuh Slovan z rezultatom 5 : 3. Na gostovanju na Muti smo premagali NTK Muta z rezultatom 5 : 0. Odločilno tekmo za uvrstitev med štiri najboljše smo odigrali doma z ekipo SU Novo mesto. V zelo napetem tekmovanju sta se ekipi menjavali v vodstvu in se pred zadnjim krogom izenačili z rezultatom 4 : 4. V odločilnem dvoboju je Andraž Avbelj izgubil zadnji dvoboj z rezultatom 1 : 3. Bili smo blizu četrtega mesta, na koncu pa smo osvojili peto mesto, kar je lep dosežek in zato si pomlajena ekipa zasluži vse čestitke.

O dogajanju v 2. ligi bomo še poročali. Ekipo sestavljajo mladi igralci, ki so dobro startali pod vodstvom trenerja Davida Orešnika.

ŠD Partizan Mengeš  
Foto: Janez Stibrič



Prvo mesto Luka Jokič - Martin Gerkšič

## V Mengšu po tridesetih letih državno prvenstvo v namiznem tenisu

**Luka Jokič, državni prvak med posamezniki in državni prvak med dvojicami s soigralcem Martinom Gerkšičem.**

**Rok Trtnik, državni prvak med posamezniki in tretje mesto s soigralcem Aljažem Frelihom.**

**Katarina Stražar, državna prvakinja med posameznicami in drugo mesto s soigralko Aleksandro Vovk iz Krke N.M.**



Prvo mesto Luka Jokič

Po tridesetih letih gostovanj v športnih dvoranah v sosednjih občinah je namiznoteniška sekcija ŠD Partizan Mengeš 22. in 23. maja organizirala 30. državno prvenstvo za mlajše kadete in kadetinje ter člane in članice U 21 v Mengšu v novi športni dvorani. Na tekmovanju je v kategoriji mlajših kadetov in kadetinj nastopilo 106 tekmovalcev in tekmovalk iz dvajsetih klubov. V kategoriji članov in članic do 21 let pa 85 tekmovalcev in tekmovalk.

V soboto, 22. maja, smo izvedli tekmovanje za mlajše kadete in kadetinje, v nedeljo 23. maja, pa tekmovanje članov in članic U21. Tekmovanje je odprl častni pokrovitelj župan Franc Jerič.

Pokrovitelji prireditve so bili Občina Mengeš, Locuc Domžale in JP Centralna čistilna naprava Domžale Kamnik. Finančno pa so pomagali številni donatorji, za kar se jim najlepše zahvaljujemo.

Nova dvorana je omogočila kvalitetno izpeljavo tekmovanja, saj so tekmovalci imeli za tekmovanje idealne pogoje. Kot vedno so tudi tokrat športni delavci ob pomoči staršev tekmovanje odlično izpeljali, sodelovalo je 30 sodnikov in vodstvo tekmovanja, v katerem so sodelovali Jože Mlakar – delegat NTZS, Žiga Zupan – računalniško

vodenje rezultatov, Tone Gostiša – ročno vodenje rezultatov, vrhovni mednarodni sodnik Janez Stibrič in vodja sodnikov Janez Erjavec.

V kategoriji mlajših kadetov so Mengeš zastopali: Luka Jokič, Martin Gerkšič in Aljaž Škufca.

Luka Jokič je ubranil lanski naslov državnega prvaka, do finala je izgubil le en niz, v finalu pa prepričljivo premagal Brina Kunstlja (Savinja) z rezultatom 3 : 0.

Luka Jokič je pokazal, da je najboljši mlajši kadet v Sloveniji.

### Rezultati posamezno:

1. mesto: Luka Jokič  
9.–16. mesto: Martin Gerkšič  
17.–32. mesto: Aljaž Škufca

### Rezultati dvojice:

1. mesto: Luka Jokič – Martin Gerkšič

Pri mlajših kadetinjah so nastopile: Mihaela Stoilkovski, Pika Gorenc in Maruša Vrhovnik.

### Posamično:

Maruša in Pika sta se uvrstili v finale med 16 najboljših.

### Dvojice:

5.–8. mesto: Maruša Vrhovnik – Pika Gorenc.

V kategoriji članov in članic do 21 let so Mengeš zastopali: Luka Trtnik, Aljaž Frelih, Nel Savšek Pintarič, Mitja Zavec, David Grad, Timotej Jerina, Rok Grad, Jan Šobar, Tim Pavli, Aljaž Goltnik, Jan Kromar. Rok Trtnik se je prvič veselil naslova v konkurenci do 21 let. V polfinalu je premagal lanskega državnega prvaka Aljaža Godca – Interdiskont, v finalu pa Žiga Kristjana Žigona prav tako Interdiskont.

### Rezultati posamezno:

1. mesto: Rok Trtnik  
9.–16. mesto: Aljaž Goltnik, Aljaž Frelih, Mitja Zavec

### Rezultati dvojice:

3.–4. mesto: Rok Trtnik – Aljaž Frelih  
5.–8. mesto: Mitja Zavec – Tim Pavli

Pri članicah do 21 let so Mengeš zastopale: Katarina Stražar, Tara Kobetič, Eva Šobar, Brina Markič in Živa Markič.

Prva favoritinja za naslov državne prvakinja Katarina Stražar, ki je navduševala s svojimi igrami na kvalifikacijah za olimpijske igre na Portugalskem, je upravičila vlogo favoritinje inosvojila naslov državne prvakinja. Prijetno je presenetila Tara Kobetič, ki je v četrtfinalu premagala državno reprezentantko Aleksandro Vovk in osvojila tretje mesto.

### Rezultati posamezno:

1. mesto: Katarina Stražar  
3. mesto: Tara Kobetič

### Rezultati dvojice:

2. mesto: Katarina Stražar – Aleksandra Vovk – Krka  
9.–16. mesto: Tara Kobetič – Eva Šoba, Brina Markič – Živa Markič

Tekmovanje je v celoti uspelo tako po organizacijski plati kot rezultatsko. Zahvala Branetu Vrhovniku, ki že vsa leta poskrbi za prevoz opreme, upravniku Branetu Surli za korektno sodelovanje, sodnikom in staršem, ki so pomagali pri izvedbi tekmovanja. Obenem se zahvaljujemo vsem donatorjem finančnih sredstev in daril.

Besedilo: Mlaj

Foto: Žiga Zupan, Janez Stibrič



# Olimpijska bakla navdih tudi za menceške skakalce

Odkar so pristojni v državi sprostili ukrepe proti širjenju novega koronavirusa, smučarski skakalci iz SSK Mengeš spet trenirajo s polno paro in se pripravljajo na prihajajoče preizkušnje. Že v kratkem jih namreč čakajo tekme za državna prvenstva v različnih starostnih kategorijah.



Smučarski skakalci iz SSK Mengeš so odtekli dva kroga z olimpijsko baklo.

Ravno pravi čas so dobili še dodatno spodbudo, saj so lahko pred dobrim mesecem na slavnostni prireditvi v Mengšu poprijeli za olimpijsko baklo za poletne olimpijske igre v Tokiu ter z njo v družbi svojega vzornika Anžeta Laniška in njegovega sina Ijana Luke odtekli dva kroga po igrišču pri športni dvorani in osnovni šoli. Zagotovo tega dogodka zlepa ne bodo pozabili.

Lanišek je sicer pred tem razkril, da so zdravniki po koncu sezone pri njem odkrili vzrok bolečin v hrbtu, ki so ga pestile pozimi. »Šlo je za zelo kompleksno zadevo – za precejšnjo zakrčenost v kolčnem predelu, od koder se je preneslo na križ,« je pojasnil »Žaba«, ki je bil kljub težavam minulo sezono kot deveti najvišje uvrščeni slovenski skakalec v skupni razvrstitvi za svetovni pokal.

V tem tekmovanju je Anže še posebej navdušil s štirimi uvrstitvami na zmagovalni oder, slovesne razglasitve pa se je udeležil tudi na svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju v Oberstdorfu, kjer se je na srednji skakalnici zavihtel na imenitno tretje mesto.

Visoko oziroma daleč bo meril tudi v novi sezoni, katere veliki vrhunec bodo zimske olimpijske igre v Pekingu. »Na vsako tekmo se odpravim z željo, da bi se na njej odrezal čim boljše, zato poskušam sleherni skok izvesti kar najbolje. Želim si biti namreč najboljši, tisti, za katerim se bodo vsi ozirali. To je moj cilj, h kateremu stremim,« je Lanišek, ki je 20. aprila dopolnil 25 let, razkril, katere cilje zasleduje že od malih nog. Na poti do njih bo šel – kot je večkrat ponovil korak za korakom in si prizadeval kar najbolje izkoristiti priložnosti, ki se mu bodo ponudile.

Če poznate tudi vi koga, ki si želi skakati, ga le pripeljite v naš center na Zalokah pod Gobavico, pred tem pa pokličite bodisi predsednika kluba Boštjana Ekarta (041/767-397) bodisi trenerja Aleša Selaka (041/750-404), da boste izvedeli vse potrebno glede treningov.

Besedilo in foto: Š. M.



## Uspehi hip hop Društva AIA v plesni sezoni 2020–21

Čeprav v letošnji plesni sezoni tekmovanja v živo niso bila dovoljena, nas je to le spodbudilo iskat načine, kako bi lahko plesalcem ponudili nekaj novega. Zaradi koronarskih ukrepov so se prilagodili tudi organizatoriji po vsem svetu in začeli ponujati »online tekmovanja« (tekmovanja preko spleta), ki so potekala preko različnih spletnih aplikacij.

V letošnjem letu smo se udeležili treh tekmovanj: Global dance open, ki je potekalo v Londonu, Island dance Competition na Krku in International dance open v Zagrebu. Najboljši rezultati letošnje sezone je uvrstitev treh plesalk v finale svetovnega mednarodnega prvenstva Global dance open in izbor mladinske plesne skupine v Gala večer, med deset najboljših skupin celotnega tekmovanja, International dance open Zagreb.

Prvo tekmovanje, Island dance open, je potekalo 13. decembra 2020. Pri tem tekmovanju so plesalke zaplesale v živo preko aplikacije Zoom in kar vse »prišle na stopničke«: Loti Majhenič Limoni (hip hop solo junior): 1. mesto, Gina Zakrajšek (hip hop solo junior): 2. mesto, Eva Bauer (hip hop solo senior): 1. mesto Gina Zakrajšek in Lana Škufca (hip hop duo junior): 1. mesto Plesalke Eva Bauer, Loti Majhenič Limoni in Gina Zakrajšek so se 28. maja znova pomerile na tekmi Global dance open, na katero so se kvalificirale na novembrskih kvalifikacijah. V finalu se je pomerilo 35 držav iz vsega sveta, med drugim so nastopali plesalci iz Brazilije, Belgije, Gibraltarja, Kanade, Portugalske ... Med močno konkurenco so solistke dosegle naslednje rezultate: Eva Bauer (hip hop solo senior): 2. mesto, Gina Zakrajšek (hip hop solo intermediate): 12. mesto, Loti Majhenič Limoni (hip hop solo intermediate): 13. mesto.

S sproščanjem ukrepov pa smo se spomladi lahko vrnil v dvorano in znova začeli vaditi tudi s skupinami. Tako smo se v maju prijavile na tekmovanje International dance open Zagreb, ki je potekalo 10. maja. Punce so se kljub oviram in delnemu treniranju preko Zooma odrezale vrhunsko. Skupina članic BBX v kategoriji groups youth: 1. mesto, Skupina mladink Yes team v kategoriji groups junior: 2. mesto

Prav tako so bile mladinke Yes team s točko »Unknown« (Neznano) izbrane za Gala prireditve, saj so sodnike navdušile s kreativno koreografijo in »smooth« (mekkim/fluidnim) stilom. To pomeni, da so bile izbrane med deset najboljših skupin med vsemi plesnimi in starostnimi disciplinami na mednarodnem tekmovanju ter med vsemi 61 skupinami dosegle vrhunsko šesto mesto. Gre za najboljši klubski skupinski rezultat društva AIA.

Na naše plesalke smo izredno ponosni, saj so spet pokazale, kaj vse se da z močno voljo in strastjo do plesa! Veselimo se novih podvigov, ki nas čakajo v prihodnji sezoni.

Besedilo in foto: Sanja Tomšič



## Razstava likovnih del članov Likovnega društva Mengeš v počastitev jubilejnega leta

### Razstava Zaporedja v občinski stavbi

Virtualno razstavo Zaporedja članov Likovnega društva Mengeš ste si ljubitelji likovne umetnosti že lahko ogledali na naši spletni strani, sedaj pa gre za tisto pravo. Živahno razstavo smo postavili v prostorih Občine Mengeš v sredo, 26. maja, in si jo tudi v juniju še lahko ogledate v živo, v času uradnih ur naše občine.

Zaporedja ... ideje za naša dela smo člani Likovnega društva črpali iz ene izmed temeljnih likovnih prvin, zaporedja. Nize najdemo povsod okrog nas in v nas ljudeh, v naravi, v gozdu, na polju ali poti, na oblačilih, v glasbi, v gradbeništvu. Mi smo jim dodali svojo noto, občutek tičnosti smo prekrili in istočasno odkrili. S svojimi deli vabimo obiskovalca, da najde globino barv v zaporedju dreves, zaporedju podobnih likov in črt z barvnim učinkom globine in prostora, zaporedje v naši družini v žalosti zbrani, ali v veselju, ko se drži za roke, v skupini kolesarjev zmagovalcev, v rožah, čebelah, v fantazijah likov v nizu kroga, v silhuetah v odsevu, živalih in abstraktnih podobah. Dana tema zaporedja nam je dala veliko ustvarjalnega navdiha, domišljije in kreativnosti.

Drage občanke in dragi občani, vljudno vabljeni na ogled naše razstave!

Tekst: Špela Magister

Foto: Diana Korelc



Avtorica Martina Kozamernik



Avtorica Helena Testen

V prostorih Doma sv. Katarine v Mengšu smo člani Likovnega društva Mengeš 3. maja postavili razstavo z naslovom IKONE, GRAFIKE in RISBE, s katero predstavljamo svoje nabožne podobe ali ikone, grafična dela in risbe. To je naša druga spominska predstavitevna razstava, prva je bila leta 2016, ko smo na ogled postavili različne svetnike in sodobnejše upodobitve angelov v gradu Komenda na Polzeli.

V domu imamo razstavljenih 45 naših del. 17 slikarskih del v podobah ikon in 23 grafičnih del z risbami in pet slik v akrilni tehniki z motivom narave in Mengša. Na razstavi je prikazanih več različnih grafičnih tehnik, kot so linorez, jedkanica, suha igla, monotipija, kolografija. Podoba tradicionalne grafike izhaja iz risbe. Risba je izdelek ustvarjalnosti,



Avtorica Mira Resnik



Avtorica Leonida Goropevšek

izražen s pomočjo risalnih pripomočkov na ploskvi. Umetniška risba je osnova vsem oblikam likovnega ustvarjanja. Grafika je veja likovne umetnosti, naziv za postopek in rezultat uporabe katere od grafičnih tehnik s pomočjo izdelane matrice. Ikona je v širšem pomenu slika z versko vsebino, v ožjem pa verska slika, značilna za pravoslavne cerkve bizantinskega obreda. Ikone so praviloma slikane na lesu, prikazujejo Jezusa, Marijo in svetnike. Vsebuje veliko zlate barve, saj simbolizira nebesa. In gre za simbolni pomen. Obrazi na ikonah so obrnjeni naravnost proti opazovalcu, da se vzpostavi stik med svetnikom in vernikom. Zahvaljujemo se sestri in vodji zdravstveno negovalne službe Metki Tušar in direktorici Doma sv. Katarine Mengeš Snežani Golob, da sta nam omogočili omenjeno razstavo, da se lahko z umetniško širino naših del predstavimo v njihovih prostorih. Naj naša dela krasijo avlo, popestrijo stene doma in naj varovancem priključijo iskrico v očeh. Razstava bo na ogled od 3. maja do 3. avgusta 2021.

Besedilo: Helena Testen  
Predsednica Likovnega društva Mengeš



Z organizacijo tovrstnih dogodkov je sprejelo podjetje skrb za celoten razvoj mladih umetnikov od izbora kvalitetnega inštrumenta do tudi podpore pri izobraževalnem procesu. Izobraževalni sistem naj bi omogočil pomoč na njihovi umetniški poti.

V podjetju Melodija glasbila se zavedajo, da je pot do pravih informacij v ključnih letih bistvena, velikokrat pa si mladi umetniki tovrstnih izobraževanj ne morejo privoščiti zaradi velikih stroškov. Pri organizaciji dogodka je prisluhnilo vodilno podjetje v glasbeni industriji, podjetje Yamaha s predstavnikom za slovensko tržišče gospodom Igorjem Duhovnikom, ki je pristopilo k projektu in ga tudi sponzorsko podprlo. Za tovrstne projekte v podjetju Melodija glasbila zaposlujejo akademsko izobraženega klarinetista, dirigenta Boštjana Dimnika, ki skrbi za umetniško in organizacijsko plat izobraževanja in za strokovni nasvet pri nakupu inštrumenta oziroma pripomočkov.

Skozi tovrstne projekte želijo dvigniti tudi prepoznavnost kraja Mengša kot glasbenega mesta in se s tem tudi uveljaviti na mednarodnem tržišču.

Besedilo in foto: B. D.

## Mednarodni seminar sodobnega igranja klarineta

V organizaciji podjetja Melodija glasbila je 22. in 23. maja v Župnijskem domu Mengeš potekal mednarodni seminar sodobne igre klarineta. Seminar je bil namenjen izobraževanju mladih glasbenih talentov. V sklopu seminarja so gostili mlade umetnike treh dežel: Avstrije, Italije in Slovenije. K sodelovanju je bil povabljen klarinetist prof. Massimiliano Miani iz Italije. Profesor Miani je solo klarinetist orkestra Slovenske filharmonije in mednarodno uveljavljen solist, komorni glasbenik in mednarodni predavatelj. Njegove seminarje obiskujejo klarinetisti iz vse Evrope, kar govori v prid visoke kvalitete predavatelja.



# V gibanje Povežimo Slovenijo se povezujemo različni zaradi skupne odgovornosti za Slovenijo

V gibanje Povežimo Slovenijo (PoS) so se do sedaj povezale Slovenska ljudska stranka (SLS), Zeleni Slovenije (ZS), Nova ljudska stranka (NLS), Novi Socialdemokrati (NSD), v krogu katerih deluje 51 županov in županskih listi, 402 mestna in občinska svetnika, 9 državnih svetnikov in evropski poslanec. Gibanje koordinira dr. Nada Pavšer, med nosilci gibanja so tudi številne ugledne osebnosti na čelu z dr. Ernestom Petričem. Glasbenike predstavljajo Janez Per, Oto Pestner, Tim Ribič; športnike nosilka olimpijske medalje Lucija Polavder; invalide in ranljive skupine dr. Luj Šprohar. Sodelujejo tudi številni obrtniki, kmetje, upokojenci in drugi.

Izhajajoč iz besed dr. Petriča, dr. Pavšerjeve in drugih uglednih nosilcev gibanja PoS je temeljno poslanstvo PoS vzpostaviti sodelovanje ter povezati Slovence in vse slovenske državljane na temelju medsebojnega spoštovanja, spoštovanja Ustave RS in spoštovanja različnosti v vrednostnih opredelitvah. Na tem temelju želimo graditi gospodarsko uspešno državo in socialno pravično družbo zadovoljnih ljudi, s povabilom in vključevanjem najuglednejših, najuspešnejših na ključna mesta odločanja. Tudi tako, da smo s ciljem skupnega uspeha nekateri najbolj izpostavljeni, ki smo se marsikaj naučili tudi iz lastnih napak, stopili korak nazaj. Zaradi

krepitev zaupanja in graditve ustvarjalnih odnosov se odrekamo vsakršnim osebnim žalitvam in drugim negativnim aktivnostim, ki bi bile v nasprotju s spoštovanjem dostojanstva vsakega človeka.

Glede na to, da bodo na skupni listi gibanja PoS kot kandidati in kandidatke nastopile ugledne osebnosti različnih pogledov in političnih stališč, smo se dogovorili, da skupen program predstavlja vsebina slovenske Ustave. Ob usklajevanju konkretnih stališč do posameznih vprašanj pa bo osnovni kriterij predvsem dobra praksa: od prizadevanj, da življenje na obdelanem in poseljenem podeželju, ki zagotavlja polno samooskrbo Slove-

nije z zdravo, doma pridelano hrano, postane prednost; za zaščito okolja ob zagotavljanju trajnostnega razvoja; za sistematično zagotavljanje skladnega regionalnega razvoja do debirokratizirane države in vzpostavljanja pogojev za uspešno delovanje vseh gospodarskih in negospodarskih sistemov in podsistemov, v korist ljudi.

Izkušnje nas učijo, da smo Slovenci največje stvari dosegli, ko smo sodelovali. Najboljši dokaz za to je osamosvojitve Slovenije pred tridesetimi leti. Na povezovanju se spleča graditi.

Besedilo: OOSLS Mengeš

**Imeti svojo domovino, jezik, svoje vrednote,  
to je bil sen mnogih slovenskih rodov.  
Ohranjajmo to dobrino,  
saj je edinstvena in neponovljiva.  
Praznujmo in veselimo se ob 30. obletnici  
in spominjajmo se tega dneva vsako leto,  
vsak teden in dan!**

OOSLS Mengeš



**Spoštovane občanke in občani!**

*Iskreno vam čestitamo ob trideseti obletnici naše  
države in vam  
želimo, da bi jo vedno bolj čutili tudi kot  
domovino!*

OO NSi Mengeš

**NSi** NOVA SLOVENIJA  
KRŠČANSKI DEMOKRATI

Občinski odbor  
MENGEŠ

Ob dnevu državnosti – 25. juniju  
čestitamo  
vsem občankam in občanom.



**Drage občanke in dragi občani,  
ob 30. jubileju samostojne in  
suverene države  
vam želimo lepo praznovanje  
dneva državnosti.  
Živela Slovenija!**

**SDS**

OO SDS Mengeš



## Marijanu Ručigaju v spomin

Na gasilskem domu večna luč in črna zastava na drogu sta nam oznanili, da smo v soboto, 22. maja 2021, izgubili še enega člana. Pod težo bolezni je namreč omagalo telo in se izteklo življenje našemu članu Marijanu Ručigaju, U'rbanovemu Marijanu. Pred slabima dvema mesecema smo se, na sicer zelo prilagojen način, poveselili ob njegovi okrogli obletnici in mu zaželeli zdravja in sreče še naprej, vendar je bila bolezen močnejša in ga prekmalu iztrgala iz naših vrst.

***Marijanu se iz srca zahvaljujemo za vse dobro, kar je prispeval k delu in razvoju društva. S svojim odnosom, marljivostjo in poštenostjo je bil vzor marsikateremu članu in tudi vaščanu. Želimo mu miren počitek v rodni grudi.***

Marijan se je rodil 25. marca 1941 kot najmlajši izmed šestih otrok v družini posestnika Jožeta in Ane Ručigaj. Družbo je delal bratoma Francetu in Petru ter sestram: Ani, Joži in Heleni. Na svet je prijel v začetku pomladi, ki pa je kmalu naznanila vse kaj drugo, kot to. V Evropi je že dišalo po vojni, ki je aprila zajela tudi našo domovino. Odraščal je v okolju močne družine, ki pa je na žalost že v letu 1943 izgubila mater. Fantje in dekleta so morali kar zgodaj poprijeti za raznovrstna opravila in seveda obiskovati šolo. Marijan se je po končani osnovni šoli vključil v uk za avtomatika. V tem poklicu se je tudi zaposlil. Čutil je sposobnost za pridobivanje novega znanja s področja tehnike in splošne izobrazbe. Zato je ob delu pridobil še srednješolsko izobrazbo in nato tudi dokončal študij na Fakulteti za strojništvo. Vzporedno je napredoval tudi v službi, kjer je opravljal dela in naloge predvsem v komercialni dejavnosti različnih podjetij, ki so proizvajala tehnične izdelke. Delovne obveznosti je opravljal v širši nekdanji državi. Tudi po upokojitvi v letu 1999 ni obmiroval, pač pa je še z večjo voljo in elanom pomagal v domačem podjetju, ki ga je vodila žena. Ukvarjali so se predvsem z drobnimi plastičnimi izdelki za širšo uporabo in z nekaj namenskimi proizvodi za avtomobilsko panogo.

Vajen trdega dela že od malih nog si je poiskal družico za skupno življenje in se v letu 1967 poročil z Joži Selan iz Mengša. Še istega leta se jima je rodila hči Nataša. Mlada družina je najprej zaživela pri ženinih starših in se po šestih letih povečala še z drugo hčerko, Katjušo. Kaj kmalu so začeli graditi lastno hišo na Testenovi ulici in se v letu 1973 vanjo tudi

veselili. Vseskozi sta z ženo vzorno skrbela za hišo in okolico, ter jo v začetku tega stoletja tudi obnovila. Tako jima je bilo v letu 2011 s strani Turističnega društva Mengeš podeljeno priznanje za ureditev hiše z okolico.

Njegovo zanimanje za tehniko in dejstvo, da je bil oče ustanovni član Prostovoljnega gasilskega društva v Loki v letu 1933, pa tudi, da sta bila oba brata že vključena v društvo, je botrovalo, da se je tudi sam, v letu 1956, pridružil vrstnikom in vstopil v naše vrste. Z zanimanjem je osvajal gasilske veščine na vajah in tudi tekmovanjih v okviru tedanje Gasilske zveze Domžale. Kasneje je njegova aktivnost zaradi ustvarjanja družine in doma in tudi zaradi službenih obveznosti malce upadla. Vseeno pa je z zanimanjem spremljal razvoj društva in ga tudi na različne načine izdatno podpiral. Društvo mu je v znak pripadnosti in zahvalo na občnem zboru leta 2019 podelilo priznanje za 60-letno delo v društvu. Pokojni Marijan se je v zadnjem desetletju tudi z veseljem udeleževal srečanj veteranov v okviru GZ Mengeš in življenjskih jubilejev posameznih članov.

Ob njegovi smrti izrekamo sočutje in iskreno sožalje ženi Joži, hčera Nataši z družino in Katjuši, sestrama Ani in Heleni ter ostalemu sorodstvu.

Pokojnega člana Marijana smo pospremili k zadnjemu počitku v četrtek, 27. maja 2021, na pokopališču v Mengšu.

Prostovoljno gasilsko društvo  
Loka pri Mengšu

## Francu Blejcu v spomin



**Franc Blejca je vstopil v PGD Mengeš že kot mladinec in se z veliko vnemo vključil v delo društva, kjer je bil leta 1948 zaradi svoje prizadevnosti vpisan v matično knjigo kot operativni član društva. Zaradi potreb po strokovnih kadrih je že leta 1950 opravil častniški tečaj, organiziran v gasilski šoli v Medvodah. Pridobljeno znanje je uspešno prenašal na člane društva, tako da so gasilci pod njegovim vodstvom bili kos tudi najtežjim nalogam pri intervencijah gašenja in reševanja, pa tudi pri drugih nalogah gasilstva.**

Njegova aktivnost in predanost gasilstvu se je kazala skozi vsa obdobja njegovega dela v gasilski organizaciji. Kot poveljnik PGD Mengeš je skrbel za ustrezno usposobljenost operativnega članstva, s katerim je opravil številne uspešne intervencije tako ob požarih kot tudi drugih elementarnih nesrečah. Med svojim 30-letnim poveljevanjem v PGD Mengeš pa je opravljal tudi druge pomembne naloge, saj je bil 25 let član Poveljstva GZ Domžale, 20 let pa poveljnik Požarno obrambnega sektorja Mengeš. En mandat je tudi opravljal funkcijo poveljnika GZ Domžale. Bil je eden od pobudnikov ustanovitve samostojne Gasilske zveze Mengeš, kjer je bil izvoljen v Nadzorni odbor, ki mu

je predsedoval do leta 2003. V matičnem društvu je ob vstopu v veteranske vrste opravljal funkcijo člana Upravnega odbora in predsednika Komisije za veterane.

Njegova priljubljenost je temeljila na pravilnem pristopu do človeka in do dela v gasilski organizaciji, zato je bil Franc vseskozi spoštovan gasilec, predavatelj, mentor, inštruktor in občan. Njegova nevsiljiva mnenja in poslušnost za gasilstvo so bili prisotni na vseh ravneh njegovega delovanja, zato so mu gasilci radi prisluhnili in mu sledili. S tem si je pridobil ugled dobrega in uspešnega vodje, kar je bilo vidno ne samo pri delu v gasilstvu, ampak tudi pri akcijah, ki so jih organizirali gasilci za dobrobit kraja. Ena izmed takšnih je bilo vsekakor vodenje ročnega postavljanja mlaja ob prazniku dela 1. maja, ob gasilskih in krajevnih slovesnostih, novih mašah in celo pri zamejskih Slovencih v Italiji.

Franc se je intenzivno zavzemal za gradnjo novega gasilskega doma v Mengšu, kjer je bil član gradbenega odbora. Pri izgradnji je aktivno sodeloval, tako da je bil gasilsko godbeni dom slavnostno odprt v letu 1990. Vrsto let je skrbel za zunanjo podobo gasilskega doma, ki ga je krasilo izredno lepo negovano cvetje in lepo urejene travnate površine. Prav gotovo mu gre velika zasluga za prejeto priznanje s pečatom gostoljubnosti za 1. mesto v kategoriji gasilski domovi, ki ga je leta 1995 podelila Turistična zveza Slovenije, društvo pa je dobilo več priznanj za urejen dom tudi s strani Gasilske zveze Slovenije.

Bil je pobudnik pri organiziranju gasilskih tekmovanj, kjer so desetine iz PGD Mengeš dosegale visoke uvrstitve ne samo na državnem, ampak tudi mednarodnem nivoju. Franc je bil tudi sam aktiven tekmovalec, saj se je kot član tekmovalne enote udeležil gasilske olimpijade v Franciji leta 1963 in Avstriji v letu 1969. Kot uspešen tekmovalec je opravil izpit za mednarodnega sodnika gasilsko športnih disciplin in leta 1973 sodil na gasilski olimpijadi v Brnu na Češkem. Zaradi uspešnega in vestnega dela na področju tekmovanj je bil dva mandata član tekmovalne komisije Gasilske zveze Slovenije.

Kot funkcionar gasilske organizacije je sodeloval tudi na 8. gasilskem kongresu v Novi Gorici leta 1976 in 9. kongresu v Brežicah leta 1980, kjer je imel re-

ferat na temo o tekmovanjih. Ob 100. obletnici gasilstva na Slovenskem je v Metliki vodil področni ešalon gasilcev.

Bil je aktiven tekmovalec v veteranski ekipi PGD Mengeš, kjer je opravljal naloge mentorja, prevzel pa je tudi mentorstvo nad tekmovalno enoto starejših gasilk, s katero je dosegal odlične rezultate. Zaradi svoje aktivnosti na veteranskem področju je bil izvoljen za člana Sveta veteranov pri GZS, kjer je bil eden od pobudnikov za pokalno tekmovanje veteranov. Pri pripravi in izvedbi tekmovanj, ki so bila organizirana v Mengšu, je vedno aktivno sodeloval in nosi zasluge za najvišje ocene izvedbe tovrstnih tekmovanj v Mengšu.

Franc je bil v letu 2000 izvoljen tudi za predsednika Komisije za veterane v regiji Ljubljana III, kjer je bil zelo aktiven v pripravi programov za delo komisije, prav tako je izdelal načrt za povezovanje veteranov v regiji, katerega uspehi so bili vidni že v letu 2001, ko je bilo na njegov predlog v Mengšu organizirano prvo srečanje veteranov regije Ljubljana III z veliko udeleženci, srečanje pa se je v takšni obliki ohranilo vse do danes. Za bolj jasne naloge in cilje povezovanja veteranov je pripravil Poslovnik o delu veteranov regije Ljubljana III, ki ga je Svet regije tudi potrdil in s tem omogočil nemoteno delovanje tudi s formalnoppravnega vidika. Izkušnje, pridobljene z vodenjem veteranov je uspešno prenašal tudi na nivo Gasilske zveze Slovenije, kjer je bil od leta 1998 do 2008 član Sveta veteranov GZS.

Tudi potem ko je vstopil v veteranske vrste, se njegovo delo na področju izobraževanja in usposabljanja novih kadrov ni prenehalo. Vedno je rad sodeloval v programih izobraževanja, ki so bili organizirani na nivoju Gasilske zveze Mengeš, kjer se je zaradi svojega znanja in natančnosti, predvsem pa zaradi zavzemanja po kvalitetnem videzu gasilca in gasilske formacije posvetil predmetu redovne vaje, sodeloval je tudi kot inštruktor pri praktičnih vajah. Posebej rada ga je poslušala mladina, saj jim je s svojimi bogatimi izkušnjami slikovito predstavljal gasilsko delo ob obiskih otrok iz vrtcev in šol v gasilskem domu, sodeloval je tudi pri projektu Mladi gasilec v Osnovni šoli Mengeš, kjer je predaval o zgodovini gasilstva in sodeloval pri praktičnih vajah za tekmovanje Društva mladi gasilec.

Aktivno je bil vključen pri nabavi novega vozila GVC 16/25, ki ga je društvo slovesno prevzelo v letu 2000. Ob tej priložnosti mu je bilo za njegovo neutrudno delo v društvu podeljeno visoko gasilsko priznanje odlikovanje za posebne zasluge GZS in ga imenovalo za častnega poveljnika društva. V istem obdobju je Franc prejel tudi državno priznanje zlati znak Civilne zaščite, zlato priznanje Občine Mengeš, v letu 2002 pa najvišje priznanje Občine Mengeš – naziv častnega občana. Tudi sicer je bil nosilec številnih gasilskih priznanj tako slovenskih kot tudi iz tujine. Za njegovo prizadevno delo se mu je zahvalila tudi krovna organizacija, Gasilska zveza Slovenije, ki mu je v letu 2005 podelila najvišje gasilsko priznanje, Priznanje Matevža Haceta za njegov neprecenljiv prispevek pri izgradnji gasilske organizacije, ki se je odražal v uspešno vodenih intervencijah, v sodelovanju pri različnih akcijah za napredek društva in kraja ter za vzgojo in usposabljanje kadrov. S tem priznanjem mu je bilo izkazano spoštovanje in visoko cenjena vloga člana gasilske organizacije, ki si jih je pridobil s svojim zanesljivim in preudarnim delom, nadarjenostjo, točnostjo, prijaznostjo, skromnostjo, predvsem pa razumevanjem do sočloveka in skupnosti. Franca Blejca takšnega, kot je opisan, poznajo gasilci po vsej Sloveniji, pa tudi onkraj naših meja, saj je bil povsod vedno dobrodošel in spoštovan, zato bo vsem ostal v trajnem spominu.

**Zahvaljujemo se mu za vse opravljeno delo, ki ga bomo skušali v najboljši meri nadaljevati, tako kot nam veleva naš pozdrav, ki ga je Franc Blejca v svojem življenju velikokrat s spoštljivostjo in ponosom izrekel in s katerim smo se zadnjič poklonili pokojniku: »V službi ljudstva – Na pomoč!«**

## Jožetu Žargiju v spomin



**Jože Žargi je bil rojen v Mengšu, pr Vrban se je reklo po domače. Osnovno šolo je obiskoval v Mengšu, za elektrotehniko pa se je izobraževal najprej v Ljubljani in nato v Mariboru. Po odsluženem vojaškem roku v Titovi gardi v Beogradu se je zaposlil v tovarni Trak Mengeš, kjer je bil spoštovanja in zaupanja vreden mojster ter sodelavec do upokojitve.**

Jože je bil aktiven član v več društvih. V Avto-moto društvu Mengeš je bil dolgoletni tajnik in inštruktor vožnje. V omenjenem društvu je aktivno sodeloval pri nabavi društvenih prostorov, za kar gre posebna zahvala prav njemu. Bil je soustanovitelj in ves čas aktivni član Društva Mihaelov sejem.

Ogromno časa je posvetil Kulturno-umetniškemu društvu »Svoboda Mengeš«, najprej kot igralec, pozneje kot odrski električar in vodja ozvočenja. Bil je soustanovitelj Mešanega pevskega zbora Svoboda Mengeš in bil njegov član vse do ženine prezgodnje smrti. Posledično se je kot skrben družinski oče raje posvetil trem mladoletnim otrokom: Vandii, Tomažu in Jožetu.

Poleg družine je bila njegova druga največja strast gasilstvo. Od svoje rane mladosti je bil in do smrti ostal zvest gasilskim vrstam. Kot zanesljiv in zelo dober voznik gasilskih vozil je bil najaktivnejši pri

dovažanju pitne vode v sušnih obdobjih, bil je vodja voznega parka, član upravnega odbora in dolgoletni tajnik društva. S svojo nesebičnostjo je pomagal ljudem ob naravnih in drugih nesrečah, pri čemer se je tudi sam huje ponesrečil. Vedno je bil odličen organizator, zelo dober pogajalec pri pridobivanju finančnih sredstev, vse za dobrobit gasilskega društva in njegovih članov. Njegovo vsestransko razgledanost in strokovnost je v Jožetu prepoznalo takratno vodstvo, zato mu je bila zaupana funkcija predsednika društva, ki jo je opravljal kar trideset let. Vse strokovne in življenjske izkušnje je s pridom uporabil pri izgradnji našega novega Gasilsko-godbenega doma. Njegova prisotnost v gradbenem odboru pri izgradnji novega doma je bila ključnega pomena za gasilsko društvo in za Mengeš. Leta 1995 je bil gonilna sila pri nakupu kombiniranega vozila za tehnično reševanje in deset let kasneje nove gasilske cisterne. Svoje bogate izkušnje s področja gasilstva je uporabil kot prvi predsednik Gasilske zveze Mengeš, bil je podpredsednik bivše Gasilske zveze Domžale in bil nepogrešljiv član Regijskega sveta. Tudi to, da smo se pobratili z gasilci iz Semiča, je bila njegova zasluga. V društvu ja bil zadnja leta predsednik disciplinske komisije ter upravitelj gasilskih stojnic.

Jože je za svoje plemenito in nesebično delo v gasilstvu dobil številna gasilska priznanja. Najpomembnejša priznanja so:

- Priznanje gasilske zveze I. stopnje 1985
- Gasilsko plamenico I. stopnje 1990
- Gasilsko odlikovanje I. stopnje 1996
- Plakeo gasilskega veterana 1996
- Odlikovanje za posebne zasluge 2000
- Častni predsednik od leta 2007
- Značka za dolgoletno delo 60 let 2010
- Plaketa ob 20-letnici GZ Mengeš 2017

**Jožeta se bomo spominjali kot zanesljivega, odgovornega, nesebičnega, poštenega in delavnega človeka. Eno izmed protislovij življenja je prav gotovo v tem, da se dragocenosti človeka v vsej polnosti zavemo šele potem, ko nas zapusti. Že Ivan Cankar je v neki svoji drami napisal, da mora človek izgubiti, če hoče vedeti, kaj je imel. In tako se tudi nam, najbolj pa Jožetovim najožjim družinskim članom, ob njegovi smrti vedno močneje izrisujejo njegove osebnostne lastnosti.**

PGD Mengeš

## Med potke in mostičke ujeta šola

**Oglašam se na pobudo g. Liparja, naj v občinskem listu napišemo, kaj nas v Mengšu najbolj moti in kaj predlagamo v rešitev. In moj žulj je: prepoved uporabe šolskega parkirišča ob delavnikih med 6. in 9. uro, ko ga spremljevalci učencev prve triade najbolj potrebujemo – ne za parkiranje, ampak za kratko ustavljanje vozila, da bi varno odložili šolarje na površino brez motornega prometa, in to onstran Pšate, ki je v deževnih dneh visoka in deroča, in čim bliže šoli, ker so torbe težke.**

Šola pod Gobavico ima prelepo lego, a je oddaljena od glavne prometnice in obe dovozni cesti – z Glavnega trga in Pristave – sta preozki za dvopasovnico. V 40 letih se je šolska stavba močno razširila, učencev in učiteljev je čedalje več, a v vsem tem času smo pridobili samo ozek stekleni mostiček čez Pšato za pešce, za tekoč motorni promet pa ni poskrbljeno. Šolniki in občinski možje se sklicujejo na študijo o zadostnem številu bližnjih parkirišč in na sprostitev prometa na Šolski ulici. Uporabniki pa ugotavljamo, da se je prometna ne-varnost samo preselila z ene ulice na drugo: od semaforja na Slovenski cesti do parkirišča za kulturnim domom je cesta prav tako preozka za dvopasovnico, na obeh straneh zaparkirana, a tudi po njej hodijo otroci v šolo! Samo zato, ker imajo osnovnošolci zaradi epidemije različen začetek pouka in ker še ne delujejo vsi lokali, je promet okoli kulturnega doma letos znosen. Toda že v dežju, ko se pripeljejo sem še tisti, ki sicer hodijo peš, je gneča dosti večja in parkirišče neprimerno za izstopanje malih šolarjev – vozila se stalno premikajo, ena v prihodu in ena v odhodu, in v tem parkirnem mravljišču je treba varno izstopiti in še premeriti precejšnjo razdaljo do edinega mostička čez Pšato.

Na šolskem parkirišču je nekaj prostorov za invalide in dva celo za električno polnjenje vozil, manjka pa ustavljalnice/izogibalnice za (stare) starše, ki smo nujni jutranji spremljevalci otrok prve triade. Tako ustavljalnice/izogibalnice premorejo OŠ Domžale, OŠ Radomlje in OŠ Komenda, pred mengeško šolo pa bi bilo lahko pod stopnicami na severni strani nove telovadnice, kjer so z R označeni parkirni prostori, ali pa že malo prej, v krivini dovozne poti – pred bodočo knjižnico. Naši šolarčki bi tako izstopili na varnem »desnem bregu«, ne da bi jih ogrožala druga vozila, in do šolskih vrat bi bila pot kratka. Šolniki pa bi lahko obvozili ustavljalnice/izogibalnice po levi in parkirali. Če bi zapornici ostali odprti, bi jim lahko zagotovili nalepke za vozilo, da so delavci šole, redarji pa bi občasno preverjali upravičenost parkiranja. Lahko pa bi pred zapornicama zgradili dvopasovno krožišče (tudi enopasovno v Trzinu je funkcionalno!), v katerem bi bilo na desnem pasu mogoče ustaviti avto in varno izstopiti, po levem pa prehitevati. Naj zapišem, da nekateri starši iz časovne in druge nuje že zdaj pripeljejo otroke z avtom pred zapornico, a ker ni dovolj prostora za obračanje, ovirajo prihajajoča vozila.



Oglašam se v imenu vseh tistih, ki imajo težavo pravočasno pripeljati otroke v šolo in vrtec ali pa se bodo vsak čas znašli v tem položaju: mlade mamice spremljajo prvošolčke z dojenčkom v vozičku, če pa dežuje, se pripeljejo in od parkirišča pešačijo z malčki pod dežnikom – to je danes nesprejemljiv napor; vidim starše, ki se jim mudi naprej v službo, a zaradi parkiranja in pešačenja do šole vsak dan izgubljajo dragocene minute; sama sem imela v avtu najmlajšo s 40 °C vročine in starejša dva, ki sem ju peljala v šolo ... Za take primere bi zapornica na šolskem parkirišču morala biti odprta.

Režim, kakršnega ste uvedli, ni ne varen in ne prijazen, posebej ne družinam z več otroki. Sodobna šola bi morala imeti dovoz zagotovljen ob vsakem času! Če bi poskrbeli za tekoč motorni promet do šole in primerno ustavljalnice/izogibalnice, noben jutranji prevoznik ne bi zapuščal avta, ampak bi se zgolj ustavil za minuto ali dve, da bi šolarji varno izstopili. Tako bi bilo tudi manj stoječega prometa in bistveno manj onesnaževanja, naš hram učenosti pa ne bi bil več ujet med potke in mostičke.

Besedilo in foto: Helena Škrlep

## Surfinija

**Med tlakovci, pod balkonom, je pognala ena surfinija, ki je pri naši hiši nismo imeli najmanj leto dni. Znano je, da se te vrste rož rade zasejejo same. Ni pa zagotovo, da bo zacvetela v isti barvi kot matična rastlina. Tega dejstva se zavedajo žlahtnitelji, ko te vrste rož množijo s potaknjenci.**



Ko sem razmišljal, le kako je lahko surfinija zrasla izmed tlakovci, sem pomislil na letošnjo deževno pomlad. Surfinije rabijo več vode in te je bilo letos več kot običajno. In še nekaj, med tlakovci se je pojavilo veliko mravelj, kar pomeni kislo podlago in tudi to surfinije rabijo, saj se lahko opazi na temno zelenih listih.

Besedilo in foto: Rajko Vuga, vrtnar



# DNEVI MOKRIŠČ

v občinah Medvode, Mengeš, Trzin in Vodice



**V letošnjem poletju vas vabimo na skupno raziskovanje *raznolikosti* in *pomena* mokrišč.**

V ta namen smo pripravili niz terenskih predavanj in delavnic na temo mokrišč.

## RASTLINSTVO MOKRIŠČ

sreda, 2. 6. 2021, ob 17.00 – dolina Mlake, Medvode

sreda, 9. 6. 2021, ob 17.00 – dolina Planik, Mengeš

sreda, 23. 6. 2021, ob 17.00 – dolina Motnice, Trzin



## PTICE IN MOKRIŠČA

sobota, 12. 6. 2021, ob 10.00 – Hraški mlaki, Medvode

sobota, 19. 6. 2021, ob 10.00 – Hraški mlaki, Medvode

sobota, 3. 7. 2021, ob 10.00 – Hraški mlaki, Medvode

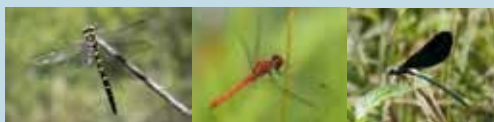


## KAČJI PASTIRJI

sobota, 3. 7. 2021, ob 10.00 – Phliški (Koseški) bajer, Mengeš/Vodice

sobota, 17. 7. 2021, ob 10.00 – Frnihtov barjer, Trzin

sobota, 24. 7. 2021, ob 10.00 – Hraški mlaki, Medvode



## Vabljeni!

**Več informacij o posameznem dogodku najdete na spletnih straneh občin Medvode, Vodice, Mengeš in Trzin, LAS za mesto in vas ter Zavoda RS za varstvo narave.**

**Izvajalci programa so Društvo za raziskovanje mokrišč Slovenije, ornitolog Tone Trebar in Slovensko odonatološko društvo, v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave in občinami.**

Dogodki so del LAS projekta »Zgodbe naših mokrišč«, ki je sofinanciran s strani Evropskega kmetijskega sklada: Evropa investira v podeželje.

## Studio MATLUX predstavlja

### Preizkusite brezplačno!

- petek, 11. 6., ob 19:30 – plesno sprostitevna delavnica
- sobota, 12. 6., ob 19:30 – predstavitev iridologije + pregled šarenice
- nedelja, 13. 6., ob 19:30 – energijske vaje
- ponedeljek, 14. 6., ob 9:00 – vadba Nirvane, prvi obisk brezplačno
- petek, 18. 6., ob 9:00 – vadba Nirvane, prvi obisk brezplačno
- petek, 18. 6., ob 19:30 – plesno sprostitevna delavnica
- sobota, 19. 6., ob 19:30 – zvočna kopel z gongi
- sreda, 23. 6., ob 16:00 do 17:30 – japonski lifting obraza – tri brezplačne terapije
- nedelja, 4. 7., ob 19:30 – meditacija s tibetanskimi skledami
- nedelja, 11. 7., ob 20:00 – zvočna kopel z gongi

**V juliju vas ekipa Studia Matlux spet vabi na brezplačno jogo v športnem parku Topole.**

**Ob torkih ob 9.00 in ob četrkih ob 19.30.**

**Za vse delavnice je zaradi omejitve prostora obvezna prijava**

**na elektronski naslov  
mateja@matlux.eu  
ali po telefonu  
070 693 113.**

## V SPOMIN

### SREČKO BERČIČ

Dne, 9. aprila 2021 se je za vedno poslovil gospod Srečko Berčič.

Zadnje dni svojega življenja je prebil med nami.

Gospod Berčič je bil v letih od 1980 do 1991 direktor Doma počitka Mengeš.

Vsi, ki smo z njim sodelovali, se ga bomo s hvaležnostjo spominjali.

Kolektiv Doma počitka Mengeš

*O, saj smrti ni,  
le nove so poti,  
kot metulj  
razprl bom krila.*

*Poletel v nebo,  
odšel bom za lučjo,  
še poljub  
poslal ti bom z vetrom.*

(Niet)



## ZAHVALA

V najlepšem pomladnem mesecu se je v 81. letu poslovil naš najdražji

### MARIJAN RUČIGAJ

iz Loke pri Mengšu

V najtežjih trenutkih nismo bili sami, zato se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sošolcem, sosedom, znancem, sodelavcem in poslovnim partnerjem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, darove za svete maše, za cerkev in v dobrodelne namene.

Hvala osebni zdravnici, medicinski in patronažni sestri za zdravstvene nasvete, duhovniku za opravljen obred, loškim gasilcem, avtorju nekrologa in praporščakom za izkazano čast, trobentaču, pevcem in kitaristu za poslovilne pesmi ter pogrebni službi.

Hvala vsem, ki ste bili del njegovega življenja in se ga boste spominjali.

Vsi njegovi




## OBČINA MENGEŠ

### URADNE URE:

ponedeljek: 8.00 - 12.00  
in 13.00 - 15.00

sreda: 8.00 - 12.00  
in 13.00 - 17.00

petek: 8.00 - 13.00

	PREBI-VALEC ROMUNIJE		NAJVIŠJA GORA NA SVETU (MOUNT...)		VRH V JULIJCIH (2464m)		ZRAČNI DUH IZ SHAKESPEARJEVEGA VIHARJA		LIDIJA OSTERC		ESTONEC (KRAJŠE)		NADREJENI		
	ZADNJI DEL LETALA						GLEDALŠKI KRITIK IN PUBLICIST BERGER								
	SKANDIN. MOŠ. IME						VRSTA VINA								
	ZAŠČITNIK PRAV. SAM.						KAZAH-STANSKI TENGEI								
										TOMAS FRANCK					
										MARŠALOV URAD					
												PIŠKO-TARNA		NEKATO-LIK, NEKA-TOLIČAN	
MENGAŠAN GLASILO OBCINE MENGEŠ		DEL IMENA SLIKARJA MEŠKA		PTIČJE-SLOVKA		DOLGO-LASEC		ALBIN (DOMAČE)							
								ANTON NOVAČAN							
										PRISILNO DELO					
										GOJITELJI VIN. TRSOV					
ŽELEZU PODOBNA KOVINA (Co)								SILVO TERŠEK				TELEVI-ZIJKJA ŠIRCA ROŠ		PREGOVOR	
								FLAŠA (KNJIŽNO)						UROŠ ROJKO	
FILMSKA PUBLI-CISTKA															
PEVKA DEŽMAN						DROG NA VOZU, ŽRD				SLA					
						ANDRO OCVIRK				ITALIJAN. RADIOTE-LEVIZIJA					
ITALI-JANSKA PEVKA PAVONE								AVTOR ŠTEFAN MARKOVIČ		PESNICA MUSER		LJUDSTVO V LAOSU			
								GRŠ. MUZA PETJA				VSTAVA			
		POD (ENA OD PISAV)						AKUSTIČNA ZNAMKA				LUTKARICA (BREDA)			
		POHIŠTVO, MOBILIJA						PRITOK UNE V BOSNI				BOŽJI PRE-STOL (ISLAM)			
NEKDANJI AMERIŠKI SMUČAR (TOMMY)						VZDEVEK TURŠKEGA SULTANA SULEJMANA IMPRESIJA									
OLGA LIPINSKA						PUBLICIS. (ANGELA)				ARTHUR (KRAJŠE)				ANTON KARINGER	
						ŠTEFAN NOVAK				TONE LAPAJNE				DOCENT V ANGLIJI	
BOBNAR PRI POP DESIGNU														SEZNAMI	
														IZMIŠ-LJENO IME ZA ODISEJA, TUDI AITON	
NEKDANJA ITALIJANS. ZNAMKA BELE TEHNIKE								EGIDIJ, TILEN				RAZKOŠNA HIŠA			
								PUČ				UPORABA			
LITIJ				NAŠ ŠKUC JE NA HRVAŠKEM PIJAČA						KEMIJSKI ELEMEN. (Ir)					
										KRŠJE, KAMEN					
COLA						HRV. SKLAD. (KRSTO)						POTRDILO O KAKOVOSTI			
						EDO TERGLAV						OLGA ČEČKOVA			
REDKO ŽENSKO IME								ŠPANSKA OBLIKA IMENA ROBERT							
KONJENIK (ZASTAR.)								SLOVENEČ V ITALI-JANSKEM OKOLJU (SLABŠAL.)						ERNEST NOVAK	

Pomoč: AJA EVA, ARŠ, IGNIS, IRENA OSTROUŠKA, MOE, VOJSKOVA

Avtor: Štefan Markovič

Nagrajenka, ki je pravilno rešila križanko v prejšnji številki glasila Mengšan - maj 2021, št. 5 in bila izžrebana je: **Urška Vidmar** in prejme nagrado - PROJEKTOR ZA DOMAČI KINO

**Rešitev križanke je bila:** PRVOMAJSKA BU-DNICA

Dobitnica nagrado prevzame na Občini Mengeš, Slovenska c. 30, Mengeš s predhodno telefonsko najavo: 01/724 71 06.

Nagrada križanke tokratnega glasila Mengšan, junij 2021, št. 6:

**1., 2. in 3. nagrada:** darilni bon za kosilo v Kmečkem turizmu na Dobenu

**Pravilno geslo križanke lahko pošljete do srede, 30. junija 2021,** na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, s pripisom Nagradna križanka Mengšana. Izžrebani dobitniki nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.



OBČINA  
MENGEŠ

DRŽAVNOST  
25. 6. 1991

DAN DRŽAVNOSTI 2021

# Vabilo na slovesnost ob dnevu državnosti

**V letošnjem letu vas vabimo na obeležitev praznika dneva državnosti malo drugače.**

**Slovesnost bo v četrtek, 24. junija 2021, ob 19. uri v novi športni dvorani Mengeš.**

**Vsi zvesti pohodniki in ostali obiskovalci prireditve se torej srečamo v Mengšu.**

Na slovesnosti bodo tudi podeljena priznanja Občine Mengeš. Program prireditve je oblikovala Zveza kulturnih društev Občine Mengeš.

Prireditev bo izvedena v skladu z veljavnimi ukrepi.

Spoštujmo naš praznik in se zavedajmo njegovega pomena!

Župan Občine Mengeš  
Franc Jerič